

GROENLINKS MODERNISEERT PARTIJORGANISATIE

CONGRESVOORSTEL NIEUWE STATUTEN EN HUISHOUDELIJK REGLEMENT

INLEIDING

Terug naar de toekomst

GroenLinks staat er goed voor. We zijn herkenbaar op de kernthema's werk, zorg en schone energie. De verkiezingsuitslagen bij de gemeenteraadsverkiezingen en voor het Europees parlement waren beiden boven verwachting. Nu is het tijd om de organisatie van onze partij te moderniseren. Slagvaardiger, gebaseerd op vertrouwen en met meer ruimte voor invloed van leden.

Sinds de oprichting van GroenLinks is er veel gesleuteld aan de partijstructuur. Dat heeft geleid tot vrij omvangrijke statuten en reglementen, die door de talloze wijzigingen niet altijd logisch en intern consistent waren. Het partijbestuur legt u daarom in dit voorstel compleet nieuwe statuten en reglementen voor. De uitgangspunten van dit voorstel heeft het partijbestuur gevonden in het rapport van de commissie Van Dijk. Belangrijkste uitgangspunt is dat we overbodige regels schrappen en uitgaan van vertrouwen. Het voorstel is dus aanzienlijk compacter dan de huidige statuten en reglementen. We wilden terug naar de kern: welke regels zijn echt nodig voor een soepel functionerende, moderne politieke partij?

Op het Congres in maart 2013 werd in een grote mate van eensgezindheid het rapport 'Terug naar de Toekomst' besproken, opgesteld door de commissie Van Dijk. Uit dat rapport volgden vele aanbevelingen, waarvan een flink deel ook over de organisatie van GroenLinks ging. Met dit voorstel geeft het partijbestuur op een samenhangende manier uitvoering aan de uitspraken van het Congres destijds. De basis is vertrouwen. Dat vertrouwen groeit door rolbewustzijn en rolvastheid van partijorganen, en veel invloed voor leden. Dat is terug te vinden in dit voorstel. Belangrijke onderdelen zijn:

- ➔ **Leden krijgen meer invloed** door vaker gebruik te maken van het referendum.
- ➔ Het bevorderen van **ledenparticipatie** wordt expliciet als taak van het partijbestuur vastgelegd in de statuten. Spelregels voor '**partijbrede discussies**' worden vastgelegd.

- ➔ We leggen vast dat op alle niveaus binnen de partij **functioneringscommissies** worden ingesteld.
- ➔ We schrappen **overbodige regels** en geven daarmee ruimte voor partijorganen om zelf invulling te geven aan hun **verantwoordelijkheid**.
- ➔ Voor **afdelingen** leggen we alleen de belangrijkste zaken vast. Dat zorgt voor **duidelijkheid over stemprocedures**, maar geeft tegelijk voldoende **flexibiliteit voor afdelingen**.

Toelichting

Wij introduceren het 'politiek referendum' om ledenparticipatie te bevorderen. Dit wordt als structureel instrument ingezet op initiatief van het partijbestuur, maar kan ook op initiatief van leden plaatsvinden. Naast het al bekende lijsttrekkersreferendum, komen er ook referenda voor kandidatenlijsten. In de geest van de congresuitspraken vervangen de regels voor ledenparticipatie en het politiek referendum tezamen de huidige partijraad. Dit instituut heeft dan ook geen plek meer in de nieuwe structuur. Met de werkwijze rond partijbrede discussies is intussen eerste ervaring opgedaan. Separaat worden medio december de resultaten daarvan geëvalueerd. In de voorliggende Statuten en HHR zijn de formele kaders zodanig vastgelegd, dat flexibiliteit aanwezig blijft en verbetering en aanscherping mogelijk zijn, zonder dat wijziging van de reglementen noodzakelijk is.

Met de nieuwe regels rondom functioneringsgesprekken versterken we een partijcultuur, waarin consistent gekeken wordt naar het (versterken van het) functioneren van onze vertegenwoordigers op alle niveau's. Begeleiding, feedback, scholing zijn gangbare begrippen. Daar waar functioneren, zowel individueel als collectief, van vertegenwoordigers bespreekbaar wordt, ontstaat ook ruimte voor een genuanceerde benadering van het vraagstuk van behoud van continuïteit versus behoefte aan doorstroming en vernieuwing in fracties. Daarmee kan naar het inzicht van het partijbestuur de nu weinig effectieve termijnenregeling – die de zittingsduur van fractieleden en partijbestuurders limiteerde – vervallen.

Omdat het gaat om compleet nieuwe statuten en reglementen, is bij dit voorstel een artikelsgewijze toelichting opgenomen. Daar wordt per artikel toegelicht wat er wordt bedoeld, en waarom het zo geregeld is.

VERANTWOORDING PROCES

Op grond van het rapport van de commissie Van Dijk en de uitspraken van het congres bij de bespreking van dat rapport heeft het partijbestuur de uitgangspunten voor dit congresvoorstel vastgesteld. Een belangrijke bouwsteen voor het voorliggende voorstel vormt ook het beleidsdocument “ledenparticipatie en versterking partijdemocratie” uit mei 2014. De daarin beschreven instrumenten en werkwijzen zijn, voor zover nodig en wenselijk, vertaald in de formele kaders van statuten en HHR.

Hierop is – op basis van een opdracht van het partijbestuur – een schrijfgroep aan de slag gegaan met het opstellen van nieuwe Statuten en reglementen. Deze schrijfgroep bestond voor een groot deel uit leden van het Juristennetwerk van GroenLinks. Naast de schrijfgroep werd een begeleidingscommissie ingesteld, die het proces en de uitgangspunten bewaakte.

In het proces is een consultatieronde gehouden met de verschillende organen die een plek hebben in Statuten en reglementen. Het partijbestuur heeft er voor gekozen om de consultatie met de leden zelf vorm te geven tijdens het proces van amendering. Reden hiervoor is tweeledig. Allereerst is het partijbestuur van mening dat de hoofdlijnen voor het nieuwe voorstel helder zijn vervat in de uitspraken van het 32e Congres. Daarnaast is het partijbestuur ervan overtuigd dat een discussie aan kracht wint als deze kan worden gevoerd op basis van een helder voorstel.

Voor het proces tot aan het komende Congres betekent dit het volgende:

- het partijbestuur geeft toelichting op en mogelijkheid van vragen en discussie over het voorstel allereerst via de bestuursverantwoordingsronde langs de provinciale ledenvergaderingen in dit najaar.
- het partijbestuur staat open voor concrete

voorstellen die – binnen de uitgangspunten – het voorstel verbeteren of verhelderen. In dit verband zijn we verheugd te kunnen melden dat leden van het Juridisch Netwerk zich bereid hebben getoond hun kennis en expertise ook tijdens het amendementenproces in te willen zetten.

- Op sommige punten heeft het partijbestuur een keus gemaakt, in het besef dat hierover binnen GroenLinks uiteenlopende opvattingen bestaan. Indien de discussie over specifieke onderdelen van het voorstel daartoe aanleiding geeft, zal via de weg van gezamenlijk goed voorbereide amendementen een duidelijke keuze aan het congres worden voorgelegd.

Het partijbestuur is de leden van Juristennetwerk en begeleidingscommissie zeer erkentelijk voor de tijd en energie die ze in dit voorstel hebben gestoken. Iedereen die bij de totstandkoming van dit voorstel betrokken is geweest zijn we veel dank verschuldigd. Dit geldt in het bijzonder voor Christiaan Roorda, zonder wie dit voorstel niet was geweest wat het nu is.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING OP BASIS VAN ONTWERP-STATUTEN

VERSIE 16 OKTOBER 2014

O=Ongewijzigd G=Gewijzigd N=Nieuw artikel

HOOFDSTUK 1. DE VERENIGING

ARTIKEL 1. NAAM, ZETEL

1. De vereniging draagt de naam: GroenLinks.
2. Zij heeft haar zetel in Utrecht.

O/G/N: Ongewijzigd

Oud artikel: ST 1

➔ Toelichting:

Het vastleggen van de zetel van de vereniging is wettelijk verplicht. Dit heeft verder geen gevolgen.

ARTIKEL 2. DOEL

1. GroenLinks heeft als doel het bedrijven van GroenLinkse politiek.
2. In haar programma's wordt uitgewerkt wat onder GroenLinkse politiek wordt verstaan.
3. GroenLinks heeft geen winstoogmerk.

O/G/N: Ongewijzigd

oud artikel: ST 3

➔ Toelichting:

Eerste twee leden alleen redactionele aanpassingen. Er is een derde lid toegevoegd om te voldoen aan de regels voor ANBI's ("algemeen nu beogende instellingen"), door expliciet vast te leggen dat GroenLinks geen winstoogmerk heeft. Het voldoen aan de ANBI-regels is van essentieel belang voor de fiscale aftrekbaarheid van giften aan GroenLinks.

HOOFDSTUK 2. DE LEDEN

ARTIKEL 3. BEGIN VAN HET LIDMAATSCHAP; CONTRIBUTIE

1. Iedereen die instemt met het doel en die zestien jaar of ouder is kan lid worden van GroenLinks.
2. Het partijbestuur beslist over toelating. Bij niet-toelating kan de betrokkene in beroep bij de commissie voor geschil en beroep.
3. Elk lid is persoonlijk contributie verschuldigd. De hoogte van de contributie wordt vastgesteld door het congres.
4. Drie maanden na de inschrijving als lid gaat het lidmaatschap in, mits contributie is betaald.
5. Gedurende de periode van drie maanden is men geen lid, maar heeft men wel de rechten die aan het lidmaatschap toekomen, behalve het actieve stemrecht.
6. Ieder lid van GroenLinks is tevens lid van de afdeling waarin zij of hij woont.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 7, ST 8

► Toelichting:

Voornamelijk redactionele wijzigingen. Het is binnen het Nederlandse verenigingsrecht niet mogelijk om 'proeflid' zonder stemrecht te zijn. Wel kunnen voorwaarden worden gesteld waaraan voldaan moet worden om toegelaten te worden tot lid. De wachttijd van drie maanden – ook opgenomen in de huidige statuten – acht het partijbestuur noodzakelijk om wervingsacties met als enig oogmerk het beïnvloeden van stemmingen op ledenvergaderingen te ontmoedigen.

Lid 3 is ongewijzigd. Desondanks is hieromtrent de laatste jaren een enigszins onduidelijke situatie ontstaan. Daarom wordt separaat nu ook de geldende contributietabel ter goedkeuring aan het congres voorgelegd. De bedragen die daarin staan zijn alleen een advies; alleen de minimumcontributie is bindend.

In lid 4 wordt vastgelegd dat men na aanmelding voor het lidmaatschap op het stemrecht na alle rechten heeft die leden ook hebben. Dit is relevant met het oog op kandidaatstelling en/of plaatsing op kandidatenlijsten.

ARTIKEL 4. KANDIDATUUR

1. Leden hebben het recht zich kandidaat te stellen voor alle functies binnen GroenLinks en voor alle kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende organen.
2. In het huishoudelijk reglement kan worden bepaald dat een kandidaat moet worden voorgedragen door:
 - a. een in het huishoudelijk reglement omschreven minimumaantal of –percentage aan leden, of
 - b. het partijorgaan dat belast is met de selectie van kandidaten.
3. In het huishoudelijk reglement kan de kandidatuur voor daarin aangeduide functies en verkiezingen afhankelijk worden gesteld van een beoordeling van haar of zijn integriteit.
4. Niemand kan tegelijkertijd zijn:
 - a. lid van meer dan één vertegenwoordigend orgaan (gemeenteraad, deelgemeenteraad, provinciale staten, Eerste of Tweede Kamer, Europees Parlement);
 - b. lid van een vertegenwoordigend orgaan en lid van het partij- of afdelingsbestuur op hetzelfde niveau;
 - c. ambtsdrager (burgemeester, wethouder, gedeputeerde, minister, staatssecretaris) en lid van het partij- of afdelingsbestuur op hetzelfde niveau;
 - d. ambtsdrager en lid van een vertegenwoordigend orgaan, op welk niveau dan ook;
 - e. lid van het partijbestuur, de toezichtraad, het congrespresidium of de commissie voor geschil en beroep;
 - f. lid van een kandidatencommissie en kandidaat voor het orgaan waarvoor de commissie is ingesteld;
 - g. lid van het afdelingsbestuur en lid van de kascommissie van die afdeling;
 - h. in dienst van bestuur of fractie en lid van dat bestuur of die fractie.
5. GroenLinks bevordert evenredige deelname aan alle functies die in en namens de partij worden vervuld door haar leden ongeacht sekse, seksuele voorkeur, religie, huidskleur, nationaliteit, culturele achtergrond, leeftijd of gezondheid.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 5, HHR 106

➔ Toelichting:

In dit artikel worden alle bepalingen die relevant zijn voor kandidatuur binnen of namens de vereniging gebundeld.

Lid 1. regelt dat alle leden in beginsel kandidaat kunnen zijn voor alle functies binnen of namens GroenLinks. Zie in dit verband ook de toelichting op art. 3 lid 4 van de statuten.

Lid 2. en 3. regelen dat nadere voorwaarden kunnen worden gesteld aan de kandidatuur, en dat die voorwaarden worden uitgewerkt in het HHR. In het voorstel voor een nieuwe HHR is te zien dat het PB dat ook wil doen. De keus die hier wordt gemaakt is dat lidmaatschap wel een noodzakelijke voorwaarde voor kandidatuur is, maar geen voldoende voorwaarde. In de art. over kandidaatstelling wordt dit nader toegelicht.

Lid 4. regelt de onverenigbaarheid van functies. Dit is op dit moment geregeld in het HHR. Naar de mening van het partijbestuur is de onwenselijkheid van dubbele petten zodanig in onze partij verankerd, dat de statuten een betere plek zijn om dit vast te leggen. Ten opzichte van de huidige opsomming is er één toegevoegd, nl lid 4 sub d.

Lid 5. vervangt de oude bepalingen over het bevorderen van gelijke deelname in een kernachtiger formulering. Evenals in de oude formulering, gaat het hier om de intentie van gelijke deelname. Het vastleggen van intenties alleen is onvoldoende. Toch kiest het partijbestuur er niet voor om b.v. met quota te gaan werken, of – zoals enkele van onze zusterpartijen – met een verplichte dubbele (man/vrouw) invulling van bepaalde functies. Door de bevordering van gelijke deelname als uitgangspunt vast te leggen in onze statuten, wordt er een plicht geschapen voor partijorganen – waaronder kandidatencommissies – om hieraan te werken. Tegelijk ontstaat in de ogen van het partijbestuur de verplichting om – indien de gelijke deelname niet gerealiseerd kan worden – hierover verantwoording af te leggen aan de leden.

In onze huidige kandidatenprocedure moeten kandidaten geschikt worden bevonden door de kandidatencommissie. Het geschiktheidsoordeel omvat nu mede het oordeel over de integriteit van kandidaten. Het partijbestuur stelt voor deze twee oordelen te splitsen. Het oordeel over integriteit blijft ter beoordeling aan de kandidatencommissie, en is een harde voorwaarde voor kandidatuur, maar het oordeel over geschiktheid acht het partijbestuur aan de leden. Dat neemt niet weg dat kandidatencommissies nog steeds een lijstvolgordelijk advies opstellen en daarin een selectie van meest geschikte kandidaten kunnen opnemen. Dit is nader uitgewerkt in artikel 13 van het HHR.

ARTIKEL 5. EINDE VAN HET LIDMAATSCHAP

Het lidmaatschap eindigt door:

- a. opzegging door het lid;
- b. opzegging door GroenLinks;
- c. roeyement;
- d. overlijden.

O/G/N: Ongewijzigd

Oud artikel: ST 9

➔ Toelichting:

Alleen redactionele wijzigingen.

ARTIKEL 6. OPZEGGING, ROYEMENT

1. Het partijbestuur kan het lidmaatschap opzeggen indien het lid, na daartoe behoorlijk te zijn aangemaand, in gebreke blijft met betaling van de contributie.
2. Het partijbestuur kan een lid, na instemming van de toezichtraad, royeren indien het lid in strijd handelt met de statuten, reglementen of besluiten van GroenLinks, of GroenLinks op onredelijke wijze benadeelt.
3. De betrokkene wordt zo spoedig mogelijk van het voornemen tot royement in kennis gesteld, onder opgaaf van redenen. Hij wordt in de gelegenheid gesteld over dat voornemen te worden gehoord.
4. Betrokkene kan, binnen een maand na ontvangst van het besluit tot royement, beroep instellen bij de commissie voor geschil en beroep. Gedurende het beroep is het lid geschorst.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 10, ST 11, HHR 107

➔ Toelichting:

Dit artikel gaat over de wijze waarop het lidmaatschap eindigt indien het door opzegging van GroenLinks of door royement geschiedt. In dit artikel worden twee oude artikelen uit de statuten gecombineerd. Met name het gedeelte over royement is gewijzigd, omdat de terugroepingsprocedure is geschrapt (zie ook de toelichting op de nieuwe artt. 16 en 29 HHR).

Lid 1. regelt dat indien geen contributie wordt betaald, het lid op enig moment door het partijbestuur kan worden uitgeschreven. In de praktijk gebeurt dit pas nadat over een langere periode een grote inspanning geleverd is om het lid alsnog tenminste de minimum contributie te laten betalen. Indien betrokkene niet in staat is om contributie te betalen, dan bestaat daarvoor een tijdelijke ontheffingsregeling. Het recht op beroep tegen (administratieve) uitschrijving kan daarmee naar de mening van het partijbestuur vervallen. In de praktijk is overigens nooit een beroep gedaan op dit recht.

Lid 2-4. gaat over royement. Dit kan alleen door het partijbestuur worden uitgesproken, en dient gemotiveerd te worden aan de hand van de genoemde gronden voor royement. Royement kan uitsluitend met instemming van de Toezichtraad plaatsvinden. De Toezichtraad wordt daarmee in staat gesteld te toetsen of de onderbouwing voor het besluit voldoende en zorgvuldig is.

Voor de invulling van de gronden voor royement zal gebruik worden gemaakt van de 'jurisprudentie', in de vorm van eerder genomen royementsbesluiten, die de afgelopen jaren is opgebouwd. Dat houdt onder meer in dat volksvertegenwoordigers die zich afsplitsen van GroenLinks, zich onttrekken aan de verantwoordingsplicht die voortvloeit uit plaatsing op een kandidatenlijst of hun

zetel niet ter beschikking stellen als een ledenvergadering daarom vraagt, in principe geacht worden GroenLinks op onredelijke wijze te benadelen.

De mogelijkheid om vanwege 'dubbel lidmaatschap' (voorheen geregeld in art. 107 HHR) te worden geroyeerd is ook geschrapt. Het partijbestuur vindt het niet meer van deze tijd om het dubbele lidmaatschap als zodanig te zien als reden voor royement. De formulering in lid 2 biedt voldoende mogelijkheid tot royement, in geval iemand het lidmaatschap van een andere partij gebruikt om daarmee GroenLinks op onredelijke wijze te benadelen.

Voor royement blijft de beroepsprocedure uiteraard wel bestaan (lid 4).

ARTIKEL 7. SAMENSTELLING; TAKEN

1. GroenLinks kent een congres. Dit is de algemene ledenvergadering van de vereniging en daarmee het hoogste orgaan binnen de partij.
2. Het huishoudelijk reglement kan erin voorzien dat leden via een elektronisch communicatiemiddel deel kunnen nemen aan het congres volgens in dat reglement te stellen regels.
3. Aan het congres komen alle taken en bevoegdheden toe die niet bij of krachtens de wet of deze statuten aan andere organen zijn opgedragen. In het bijzonder heeft het tot taak:
 - a. op hoofdlijnen het beleid van de vereniging te bepalen en de uitvoering van dat beleid door het partijbestuur en andere organen te beoordelen;
 - b. het programma voor de verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement vast te stellen;
 - c. het beleid van de fracties van GroenLinks in de Eerste en Tweede Kamer en van de delegatie in het Europees Parlement te beoordelen.
4. Het congres stelt de kandidatenlijst vast voor alle verkiezingen waarvoor niet een afdeling verantwoordelijk is. In het huishoudelijk reglement kan echter worden bepaald dat bij bepaalde verkiezingen de kandidatenlijst of de lijsttrekker wordt vastgesteld bij referendum. In dat geval geeft het huishoudelijk reglement regels voor zo'n referendum.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 12, ST 13

➡ Toelichting:

Dit artikel beschrijft de algemene taken en bevoegdheden van het congres, het hoogste orgaan binnen de vereniging. Het congres stelt de kandidatenlijst vast voor de verkiezingen voor Eerste en Tweede Kamer en Europees Parlement.

Er is één alternatief voor het congres: het referendum. De statuten kennen twee soorten referenda: referenda over kandidaten en over politieke besluiten. Het kandidaten-referendum wordt verder geregeld in het huishoudelijk reglement, het politieke referendum in artikel 12 van de statuten.

In lid 2 wordt de mogelijkheid geschapen om in de toekomst deelname aan congressen via videoconferencing mogelijk te maken. Het is daarbij van belang dat leden niet alleen kunnen meestemmen, maar ook kunnen meeluisteren en eventueel meediscussiëren.

ARTIKEL 8. RECHTEN OP HET CONGRES

1. Alle leden hebben toegang tot het congres, mogen daar het woord voeren en hebben stemrecht.
2. Voorstellen, amendementen en moties kunnen worden ingediend door het partijbestuur of ten minste vijftien leden gezamenlijk.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 11, ST 6

➡ Toelichting:

Lid 1. geeft alle leden toegang tot het congres. Bij de oproeping voor het congres zal de leden wordt verzocht zich voor een bepaalde datum aan te melden, zodat het bestuur een inschatting kan maken van het aantal te verwachten leden in verband met de te huren zaalruimte..

Lid 2. regelt wie er iets aan het Congres mag voorleggen. Het partijbestuur kiest er voor om dit zo eenvoudig en eerlijk mogelijk te doen: naast het partijbestuur hebben 15 leden gezamenlijk het recht om voorstellen, moties en amendementen in te dienen. 15 leden vertegenwoordigen minder dan 0,1% van alle leden en ongeveer 1% van het gemiddelde aantal congresdeelnemers de afgelopen jaren. Tegelijk is goed vast te stellen of ook daadwerkelijk 15 leden het voorstel, amendement of motie ondersteunen. Ten opzichte van de huidige situatie is het recht van bepaalde organen binnen de partij (afdelingen, werkgroepen) om amendementen in te dienen geschrapt. De huidige regeling is naar het oordeel van het partijbestuur niet transparant: er bestaat geen duidelijkheid over het daadwerkelijke draagvlak voor een amendement.

De nieuwe aanpak laat onverlet dat afdelingen en landelijke of lokale werkgroepen initiatief kunnen nemen en hun naam kunnen verbinden aan moties of amendementen. De drempel van het verzamelen van de steun van 15 leden acht het partijbestuur niet hoog. Anderzijds is op deze wijze geborgd dat voor het indienen van amendementen, die logischerwijs meegenomen moeten worden in een zeer intensief proces van voorbereiding van- en stemmingen op het congres, een zekere collectieve steun en inspanning vereist is.

Daarnaast regelt het artikel wat aan het congres kan worden voorgelegd: voorstellen, moties en amendementen. Dit is niet anders dan het nu is. In het HHR, art 1, worden nadere procedures uitgewerkt en termijnen gesteld.

ARTIKEL 9. BIJEENROEPING

1. Het partijbestuur roept het congres ten minste eenmaal per jaar bijeen.
2. Het congres kan worden bijeengeroepen op verzoek van ten minste 10% van de leden of op verzoek van de toezichtraad. Indien aan het verzoek binnen veertien dagen geen gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers zelf het congres bijeenroepen op de wijze die in het huishoudelijk reglement is geregeld.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 14

➔ **Toelichting:**

Het oude artikel is ingekort. De wijze waarop een Congres op verzoek van 10% van de leden verder wordt vormgegeven is geregeld in het HHR.

ARTIKEL 10. LEIDING VAN HET CONGRES

1. Er is een congrespresidium, dat zorg draagt voor de orde van het congres.
2. De leden van het congrespresidium worden benoemd door het congres, op voordracht van het partijbestuur. Zij kunnen door het congres worden geschorst en ontslagen. De omvang van het congrespresidium en de kandidaatstelling en verkiezing van haar leden worden geregeld in het huishoudelijk reglement.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 15

➔ **Toelichting:**

De orde van het congres blijft bij een onafhankelijk opererend congrespresidium. Het artikel waarin expliciet wordt uitgesloten dat de partijbestuurders een rol als voorzitter of secretaris zouden mogen hebben is geschrapt. Partijbestuur is van mening dat het congres op een onafhankelijke manier moet worden voorgezeten en genotuleerd. De praktijk van de afgelopen jaren heeft geleerd dat dit bij het congrespresidium in goede handen is.

We stellen wel voor om de wijze van benoemen van leden van het congrespresidium te objectiveren. De huidige praktijk is er een die nog heet meest lijkt op coöptatie: het congrespresidium selecteert haar eigen opvolgers en legt deze zelf voor aan het congres. Het partijbestuur hecht er aan uitdrukkelijk te vermelden dat dit de afgelopen jaren prima heeft gefunctioneerd. Toch zijn we van mening dat coöptatie in de kern een onwenselijke procedure is. De leden van het congrespresidium blijven in het vervolg wel benoemd worden door het congres, maar – net als de referendum-commissie en commissie voor geschil en beroep – voortaan op voorstel van het partijbestuur. Het spreekt voor zich dat het partijbestuur dit doet in nauw overleg met het congrespresidium.

ARTIKEL 11. BESLUITVORMING

Het congres neemt besluiten bij gewone meerderheid van stemmen, tenzij in deze statuten of het huishoudelijk reglement anders is bepaald. Stemmen bij volmacht is niet mogelijk.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 42, HHR 43

➔ Toelichting:

Het partijbestuur stelt voor de blanco stem af te schaffen. Belangrijkste reden is dat de blanco stem onduidelijk is. Als je een absolute meerderheid als eis stelt voor het aannemen van een voorstel, werkt de blanco stem als een tegenstem. Maar het is onduidelijk of de blanco-stemmer dat ook bedoeld heeft: die heeft immers niet tegengestemd. Onder de oude statuten waren er situaties waarin een lid niet tegen kon stemmen: bij het kiezen uit twee of meer kandidaten. Daarom stemde iedereen die tegen alle kandidaten was, maar blanco. Om zo'n tegenstem zijn eigen plek te geven, en om onduidelijkheid rond de blanco stem tegen te gaan, wordt nu in het huishoudelijk reglement bepaald dat de leden niet blanco kunnen stemmen, maar dat zij wel kunnen aangeven tegen alle kandidaten te zijn. Omdat een kandidaat in die gevallen een absolute meerderheid moet behalen, krijgt deze tegenstem het gewicht dat haar toekomt.

ARTIKEL 12. POLITIEK REFERENDUM

1. Het congres, 5% van de leden of het partijbestuur kan besluiten tot het houden van een referendum over een onderwerp dat tot het werkterrein van het congres hoort.
2. In het huishoudelijk reglement wordt geregeld hoe en onder welke voorwaarden leden een inleidend verzoek voor zo'n referendum kunnen indienen.
3. Bij een politiek referendum wordt gestemd over een voorstel dat strekt tot wijziging van de bestaande situatie; dat kan ook inhouden het doen van een uitspraak of het innemen van een standpunt. De leden kunnen slechts voor of tegen het voorstel stemmen.
4. Tussen het openen en sluiten van de stemming ligt tenminste één week.
5. Het voorstel is aangenomen als een meerderheid van de uitgebrachte stemmen vóór het voorstel is en die meerderheid tenminste 10% van de leden vertegenwoordigt. Het besluit heeft dan dezelfde status als een congresbesluit. In alle andere gevallen is het voorstel verworpen; als de tegenstemmers tenminste 10% van de leden vertegenwoordigen, heeft de verwerping dezelfde status als een congresbesluit.
6. Dit artikel is niet van toepassing op een referendum als bedoeld in artikel 7 lid 4 of artikel 16 lid 2.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

Dit nieuwe artikel regelt het 'politiek referendum' binnen GroenLinks. Congres, partijbestuur of 5% van de leden kunnen besluiten om aan alle leden een uitspraak voor te leggen. Lid 1 geeft verder aan dat dit kan gaan over alle zaken die ook op een Congres aan de orde kunnen komen. Een referendum is nooit bindend als het gaat over de wijze waarop een landelijke fractie zijn werk organiseert, de samenstelling of taakverdeling binnen fracties of besluiten op welke wijze vertegenwoordigers van GroenLinks moeten stemmen. In dat soort gevallen zal het altijd gaan om een advies aan een fractie. Lid 2 maakt het mogelijk om in het HHR regels te stellen voor een 'inleidend verzoek'. Zie verder de toelichting bij artikel 8 HHR. Lid 3 bepaalt dat het voorstel strekt tot wijziging van een bestaande situatie. Hiermee wordt de wijze van vraagstelling in die zin ingekaderd en vastgelegd dat een meerderheid 'voor' leidt tot een wijziging van een bestaand standpunt of situatie, danwel leidt tot een tot dan toe niet bestaand, nieuw standpunt of nieuwe situatie. Lid 4 legt een minimumeis vast voor opstellen van de

'stembus'. Het partijbestuur acht 1 week het absolute minimum, dat zich waarschijnlijk alleen voordoet in bijzondere situaties, met grote spoedeisendheid. In vrijwel alle andere situaties kan meer tijd worden genomen om leden te informeren, met elkaar in discussie te laten gaan en in staat te stellen hun stem uit te brengen.

Lid 5 regelt wanneer de uitslag van het referendum gelijk staat aan een besluit van het congres. Dat is alleen zo als de meerderheid 10% van de leden vertegenwoordigt.

Twee voorbeelden, waarbij we uitgaan van 23.000 leden:

- Bij een uitslag waarin 1300 leden 'voor' stemmen en 1200 'tegen' is het voorstel niet aangenomen. De voorstemmers vertegenwoordigen immers minder dan 10% van de leden.
- Bij een uitslag waarbij 2500 leden 'voor' stemmen en 2400 'tegen', is het voorstel aangenomen en heeft het referendum dezelfde status als een congresuitspraak.

Het partijbestuur kiest bewust voor deze invulling, omdat daarmee verzekerd is dat het voorstel een minimum aan steun onder de leden heeft. Er is bewust niet gekozen voor een 'eenvoudige' opkomstdrempel. Dat zou namelijk betekenen dat iedereen die een tegenstem uitbrengt kan bijdragen aan de kans dat het voorstel toch wordt overgenomen. De kans zou dan ook bestaan dat men door weg te blijven de status van het referendum probeert te beïnvloeden. Door het opkomstpercentage te relateren aan het aantal voor- of tegenstemmers wordt gestimuleerd dat zoveel mogelijk mensen hun stem uitbrengen.

ARTIKEL 13. INTERN DEBAT

1. Het partijbestuur bevordert het politieke debat binnen GroenLinks.
2. Het partijbestuur stelt een regeling op waarin de processen van participatie van leden en andere geïnteresseerden worden vastgelegd.
3. Het partijbestuur ziet toe op de naleving van deze regeling en legt daarover verantwoording af in het jaarverslag.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

In dit nieuwe artikel wordt bepaald dat het partijbestuur verantwoordelijk is voor het interne debat (lid 1). De wijze waarop invulling wordt gegeven aan die verantwoordelijkheid wordt vastgelegd in het HHR, art 16. Een groot deel van de wijze waarop het partijbestuur dit wil vormgeven ligt vast in het beleidsdocument over ledenparticipatie van het partijbestuur, van mei 2014. Daarin is aangegeven hoe het partijbestuur de processen waar in lid 2 naar wordt verwezen voor zich ziet. Verantwoording hierover moet expliciet plaatsvinden, reden waarom lid 3 regelt dat hierover apart verantwoording wordt afgelegd in het jaarverslag.

Het partijbestuur kiest er voor om – in lijn met de aanbevelingen van de commissie Van Dijk – geen dichtgetimmerde regeling op te nemen in statuten en/of HHR. Naar de stellige overtuiging van het partijbestuur zouden hiermee een open debat en dialoog kunnen worden belemmerd. Hoe meer dit soort processen worden ingekaderd en vastgelegd, hoe groter de kans dat de discussie niet over de inhoud gaat, maar juist over die regels. In een ontspannen verhouding tussen leden, congres, partijbestuur en fracties past het ook om elkaar achteraf duidelijk te maken wat er beter kon – in die zin is elke verantwoording wat het partijbestuur betreft een moment om te bekijken wat er beter kan. In de regionale voorbereiding van het congres, en op het congres zelf, is er ruimte voor de leden om hiervoor zelf met suggesties en aanbevelingen te komen. Zie verder de toelichting bij art 16 van het HHR.

HOOFDSTUK 4. HET PARTIJBESTUUR

ARTIKEL 14. TAKEN VAN HET PARTIJBESTUUR

1. GroenLinks kent een partijbestuur, dat tot taak heeft:
 - a. het dagelijks bestuur van GroenLinks te voeren;
 - b. de politieke meningsvorming, het debat en de standpuntbepaling door de leden te organiseren en te faciliteren;
 - c. politiek talent te scouten en te ontwikkelen.
2. Het partijbestuur zorgt dat de binnen GroenLinks geldende regelingen beschikbaar en toegankelijk zijn voor de leden.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 24

ARTIKEL 15. FINANCIËN, VERANTWOORDING

1. Het partijbestuur stelt jaarlijks de begroting en het meerjarenbeleidsplan op, uiterlijk in november van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. De begroting en het meerjarenbeleidsplan worden ter goedkeuring voorgelegd aan de toezichtraad.
2. Het partijbestuur brengt uiterlijk in juni na afloop van het boekjaar een jaarverslag uit. Daarin wordt verantwoording afgelegd over de gang van zaken binnen GroenLinks en over het gevoerde beleid. Daarnaast legt het partijbestuur de balans en de staat van baten en lasten met een toelichting ter goedkeuring voor aan het congres.
3. Het partijbestuur is verplicht de in de vorige leden bedoelde stukken tien jaar te bewaren.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 29, ST 30

➔ Toelichting:

Redactionele wijzigingen, samenvoegen twee artikelen. In de nieuwe opzet is ervoor gekozen niet te dubbelen met hetgeen bepaald is in het Burgerlijk Wetboek.

ARTIKEL 16. SAMENSTELLING VAN HET PARTIJBESTUUR

1. De leden van het partijbestuur worden gekozen door het congres. Voorzitter, secretaris en penningmeester worden in functie gekozen. De omvang van het partijbestuur en de kandidaatsstelling en verkiezing van de leden van het partijbestuur worden geregeld in het huishoudelijk reglement.
2. In het huishoudelijk reglement kan worden bepaald dat de partijvoorzitter wordt gekozen bij referendum.
3. Een lid van het partijbestuur mag geen familie zijn van een ander lid van het partijbestuur. Onder familie wordt in dit verband verstaan: bloed- en aanverwanten tot en met de vierde graad, waarbij samenwoning wordt gezien als een huwelijk.
4. Een lid van het partijbestuur kan worden geschorst door het congres en de toezichtraad, en kan worden ontslagen door het congres.
5. Een lid van het partijbestuur die een misdrijf pleegt of van wie blijkt dat hij korter dan vier jaar geleden een misdrijf heeft gepleegd, treedt onmiddellijk af.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 25

➔ Toelichting:

Dit artikel is in grote mate ongewijzigd gebleven, maar opent wel de mogelijkheid om de partijvoorzitter per referendum te kiezen. Het partijbestuur kiest er nu niet voor dit verder uit te werken in het HHR, waarmee de verkiezing van partijvoorzitter voorlopig op het congres zal plaatsvinden.

Lid 3 en 5 zijn noodzakelijk voor het behouden van de ANBI-status.

ARTIKEL 17. PARTIJBESTUUR: EXTERN

1. De vereniging wordt vertegenwoordigd door het partijbestuur of twee leden van het partijbestuur.
2. Het partijbestuur is bevoegd tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, mits met toestemming van het congres of de toezichtraad.

O/G/N: Ongewijzigd

Oud artikel: ST 27, ST 28

➔ Toelichting:

Uitsluitend redactioneel; samenvoeging van twee artikelen.

ARTIKEL 18. ONDERSTEUNING VAN HET PARTIJBESTUUR

1. Het partijbestuur wordt in de uitoefening van haar taak bijgestaan door het Landelijk Bureau.
2. Aan het hoofd van het Landelijk Bureau staat een directeur, die door het partijbestuur wordt benoemd.
3. De directeur is bestuurder in de zin van de Wet op de ondernemingsraden en verantwoordelijk voor de uitvoering van het personeelsbeleid van de vereniging, zoals vastgesteld door het partijbestuur.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 34, ST 35, ST 36

➔ Toelichting:

Redactioneel; samenvoeging en stroomlijning aantal artikelen over het landelijk bureau.

HOOFDSTUK 5. ANDERE LANDELIJKE ORGANEN

ARTIKEL 19. INTERNE KANDIDATENCOMMISSIE

GroenLinks kent een interne kandidatencommissie, die tot taak heeft kandidaten te selecteren voor vacatures in het partijbestuur en de toezichtraad.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

In dit nieuwe artikel wordt vastgelegd dat er een permanente, door het congres in te stellen kandidatencommissie komt voor partijbestuur en toezichtraad. Deze kandidatencommissie moet een permanent karakter hebben, omdat met roosters van aftreden wordt gewerkt. Tevens kan deze commissie kandidaten selecteren voor tussentijdse vacatures.

ARTIKEL 20. TOEZICHTRAAD

1. GroenLinks kent een toezichtraad, die tot taak heeft toezicht te houden op de werkzaamheden van het partijbestuur en het partijbestuur met raad terzijde te staan. Het toezicht is erop gericht dat het partijbestuur:
 - a. haar wettelijke verplichtingen en financiële verantwoordelijkheden in acht neemt;
 - b. de statuten, reglementen en congresbesluiten naleeft;
 - c. GroenLinks deugdelijk bestuurt.
2. Het partijbestuur verschaft de toezichtraad tijdig alle gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van diens taak.
3. De taken van de toezichtraad worden nader geregeld in het huishoudelijk reglement.
4. De toezichtraad legt verantwoording af aan het congres.
5. Een lid van de toezichtraad mag geen familie zijn van een ander lid van de toezichtraad. Onder familie wordt in dit verband verstaan: bloed- en aanverwanten tot en met de vierde graad, waarbij samenwoning wordt gezien als een huwelijk.
6. De leden van de toezichtraad ontvangen voor hun werkzaamheden als lid geen andere beloning dan een vergoeding voor gemaakte onkosten en een niet-bovenmatig vacatiegeld. Deze vergoedingen worden in de jaarrekening zichtbaar gemaakt en nader toegelicht.
7. Een lid van de toezichtraad die een misdrijf pleegt of van wie blijkt dat hij korter dan vier jaar geleden een misdrijf heeft gepleegd, treedt onmiddellijk af.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 33

➔ Toelichting:

Met name redactionele wijzigingen, maar wel met een betere omschrijving van de opdracht van de toezichtraad. Een opsomming van concrete taken is opgenomen in artikel 20 van het HHR.

Lid 5-7 is noodzakelijk voor het behouden van de ANBI-status.

ARTIKEL 21. REFERENDUMCOMMISSIE

GroenLinks kent een referendumcommissie, die tot taak heeft de landelijke referenda te organiseren en de uitslag ervan vast te stellen.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

De referendumcommissie is nu alleen in het HHR geregeld, en alleen in verband met referenda voor lijsttrekkers. Met de voorstellen voor politieke referenda en de referenda voor kandidatenlijsten neemt het werk en gewicht van de referendumcommissie toe. Daarmee ligt opname in de statuten voor de hand. De referendumcommissie wordt gekozen door het congres. De taken van de referendumcommissie worden in de relevante artikelen over referenda in het HHR omschreven.

ARTIKEL 22. COMMISSIE VOOR GESCHIL EN BEROEP

1. GroenLinks kent een commissie voor geschil en beroep, die tot taak heeft:
 - a. te bemiddelen en te beslissen in aan haar voorgelegde geschillen tussen leden en partijorganen, of tussen partijorganen onderling, met uitzondering van het congres;
 - b. te beslissen op een beroep, opengesteld in deze statuten of het huishoudelijk reglement.
2. Geschillen binnen en tussen lokale afdelingen worden eerst ter bemiddeling voorgelegd aan het bestuur van de provinciale afdeling.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 38

➡ Toelichting:

Dit artikel is een vergaande vereenvoudiging van het bestaande artikel en legt de kern van de werkzaamheden van de commissie vast. Lid 2 regelt dat conflicten binnen afdelingen eerst aan het desbetreffende provinciale bestuur moeten worden voorgelegd. Belangrijkste reden hiervoor is dat het partijbestuur de in de afgelopen jaren in gang gezette rol van provinciale besturen wil vastleggen. Provinciale besturen hebben een steeds prominentere rol in het ondersteunen van lokale afdelingen en het bemiddelen bij conflicten. In dat licht is het voor provinciale bestuurders ook van belang om te weten wat er speelt in hun provincie.

ARTIKEL 23. NADERE REGELS VOOR LANDELIJKE ORGANEN

1. De leden van de toezichtraad worden gekozen door het congres, op voordracht van de interne kandidatencommissie.
2. De leden van de interne kandidatencommissie, de referendumcommissie en de commissie voor geschil en beroep worden gekozen door het congres, op voordracht van het partijbestuur.
3. De leden van de in dit artikel genoemde organen kunnen door het congres worden geschorst en ontslagen. De omvang van deze organen en de zittingsduur van hun leden worden geregeld in het huishoudelijk reglement.

O/G/N: Nieuw artikel

➡ Toelichting:

Dit artikel regelt door wie een aantal landelijke organen wordt gekozen.

HOOFDSTUK 6. GROENLINKS LOKAAL

ARTIKEL 24. TAKEN EN SAMENSTELLING VAN AFDELINGEN

1. GroenLinks kent afdelingen, die geen rechtspersoonlijkheid hebben.
2. Een afdeling wordt gevormd door leden in een provincie, één of meer gemeenten of een deel van een gemeente.
3. Een afdeling heeft in ieder geval als taak:
 - a. GroenLinks ter plaatse te representeren;
 - b. deel te nemen aan binnen het afdelingsgebied uitgeschreven verkiezingen voor vertegenwoordigende organen, voor zover dat op een verantwoorde manier mogelijk is, en
 - c. het programma en de kandidatenlijst voor zulke verkiezingen vast te stellen.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 17 T/M ST 23

➔ Toelichting:
Samenvoeging en vereenvoudiging van een aantal artikelen.

ARTIKEL 25. DE LEDENVERGADERING

1. Het hoogste orgaan van een afdeling is de ledenvergadering, die wordt gevormd door de aanwezige leden van de afdeling.
2. Het afdelingsbestuur roept de ledenvergadering ten minste eenmaal per jaar bijeen. De ledenvergadering wordt voorts binnen drie weken bijeengeroepen op verzoek van ten minste 10% van de leden.
3. Aan de leden wordt ten minste twee weken van tevoren de agenda bekendgemaakt.
4. De ledenvergadering kan besluiten voorstellen die haar te laat hebben bereikt in behandeling te nemen.
5. De ledenvergadering neemt besluiten bij gewone meerderheid van stemmen; een afdelingsreglement wordt vastgesteld en gewijzigd met twee-derde meerderheid. Blanco stemmen en onthoudingen worden geacht niet te zijn uitgebracht. Stemmen bij volmacht is niet mogelijk.
6. Bij stemmingen over personen wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Bij stemmingen over zaken kan ook worden gestemd met behulp van een stemkaart of bij handopsteken.
7. In het afdelingsreglement kan worden bepaald dat het referendum wordt gebruikt om de kandidatenlijst voor verkiezingen vast te stellen of om de lijsttrekker of de voorzitter van het bestuur te kiezen.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 77-78

➔ Toelichting:
Nieuw toegevoegd in lid 5 is de bepaling dat ook op ledenvergaderingen van afdelingen niet bij volmacht kan worden gestemd. Hierover was in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen onduidelijkheid ontstaan in één afdeling. Het partijbestuur acht het in alle gevallen onwenselijk om met volmachten te werken. Nog los van de controleerbaarheid is de discussie voorafgaand aan de besluitvorming altijd relevant. Wij verwachten dus van onze leden dat deelname aan die besluitvorming ook deelname aan de vergadering betekent.
Lid 7. is nieuw en regelt dat afdelingen kunnen bepalen dat ook op afdelingsniveau referenda voor voorzitter, lijsttrekker en/of kandidatenlijsten kunnen worden gehouden. Dit wordt dan vastgelegd in het afdelingsreglement.

ARTIKEL 26. KASCOMMISSIE; JAARVERGADERING

1. De ledenvergadering benoemt een kascommissie van tenminste twee personen, die geen lid van het bestuur zijn.
2. De kascommissie controleert jaarlijks de boeken van de afdeling en rapporteert hierover aan de ledenvergadering.
3. Ten minste eenmaal per jaar:
 - a. beoordeelt de ledenvergadering aan de hand van beleidsverslagen het gevoerde en te voeren beleid van het bestuur en de fractie;
 - b. stelt de ledenvergadering de begroting van het komende boekjaar vast;
 - c. stelt de ledenvergadering, mede aan de hand van het verslag van de kascommissie, de jaarrekening van het voorgaande boekjaar vast;
 - d. kiest de ledenvergadering de leden van het bestuur en de kascommissie, voor zover er vacatures zijn.
4. Het afdelingsbestuur stuurt de door de ledenvergadering goedgekeurde begroting voor het lopende jaar en de jaarrekening over het voorafgaande jaar vóór 15 april op aan het partijbestuur.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 79

HOOFDSTUK 7. HUISHOUDELIJK REGLEMENT, STATUTENWIJZIGING, ONTBINDING

ARTIKEL 27. STATUTEN, HUISHOUDELIJK REGLEMENT

1. Het congres stelt een huishoudelijk reglement vast. Het huishoudelijk reglement mag niet in strijd zijn met de statuten.
2. Deze statuten en het huishoudelijk reglement kunnen worden gewijzigd door het congres.
3. Tenminste twee weken vóór het congres wordt door het partijbestuur of door degenen die het congres bijeenroepen, aan de leden meegedeeld dat een voorstel tot wijziging van de statuten of het huishoudelijk reglement zal worden behandeld. De tekst van de voorgestelde wijziging wordt tenminste twee weken voor het congres aan de leden gestuurd.
4. Een besluit tot statutenwijziging behoeft ten minste twee derden van de uitgebrachte stemmen.
5. Een wijziging van de statuten of het huishoudelijk reglement is niet van toepassing op lopende procedures voor:
 - a. het samenstellen van kandidatenlijsten voor de verkiezing van vertegenwoordigende organen, en
 - b. de verkiezing van leden van partijorganen.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 40, ST 42

➔ Toelichting:

Voornamelijk redactioneel; samenvoeging aantal artikelen. Wel nieuw is lid 5, waarin wordt vastgelegd dat de regels voor kandidaatstelling en verkiezing nooit tussentijds mogen worden gewijzigd. Een wijziging van de procedure geldt pas voor de eerstvolgende keer dat een procedure wordt doorlopen. Daarmee wordt voorkomen dat regels worden gewijzigd om kandidaten te bevoordelen of te dwarsbomen.

ARTIKEL 28. ONTBINDING

1. Op een besluit tot ontbinding van GroenLinks is artikel 27 lid 3 en 4 van overeenkomstige toepassing.
2. De vereffening geschiedt door het partijbestuur of door vereffenaars, die door het congres zijn aangewezen.
3. Gedurende de vereffening blijven deze statuten zoveel mogelijk van kracht.
4. Een eventueel batig saldo van het ontbonden GroenLinks wordt toegekend aan een door het congres te bepalen algemeen nut beogende instelling in de zin van artikel 5b van de Algemene wet inzake rijksbelastingen die een met GroenLinks vergelijkbare doelstelling kent of aan een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en een soortgelijke doelstelling heeft.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 43

➡ Toelichting:
Redactioneel, overbodige bepalingen (want geregeld in BW) geschrapt.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING OP BASIS VAN ONTWERP HUISHOUDELIJK REGLEMENT

VERSIE 16 OKTOBER 2014

O=Ongewijzigd G=Gewijzigd N=Nieuw artikel

HOOFDSTUK 1. HET LANDELIJK CONGRES

ARTIKEL 1. VOORBEREIDING VAN EEN CONGRES DAT DOOR HET PARTIJBESTUUR WORDT BIJEENGEROEPEN

1. Het partijbestuur maakt het besluit om een congres te houden zo vroeg mogelijk, bij voorkeur 6 maanden tevoren, aan de leden bekend, met vermelding van de datum en de belangrijkste onderwerpen.
2. De oproeping voor het congres wordt tenminste 10 weken tevoren schriftelijk of elektronisch gestuurd aan alle leden.
3. De oproeping bevat tenminste:
 - aanvangstijd en locatie van het congres,
 - de aanmeldingsprocedure,
 - de concept-agenda,
 - de amendeerbare concept-congresstukken,
 - de amendementenprocedure.Voor de feitelijke inhoud van deze stukken kan verwezen worden naar de website, het ledenblad of een andere bron die voor alle leden toegankelijk is.
4. Amendementen worden uiterlijk 6 weken voor het congres ingediend.
5. Het congrespresidium kan een dag organiseren om de ingediende amendementen te bespreken. Indieners zijn, behoudens zwaarwegende omstandigheden, verplicht hieraan deel te nemen.
6. Uiterlijk 2 weken voor het congres wordt de congreskrant schriftelijk of elektronisch onder verantwoordelijkheid van het congrespresidium gepubliceerd. Die bevat in ieder geval:
 - praktische informatie die voor de congresdeelnemers van belang is,
 - de concept-congresorde,
 - de concept-agenda,
 - de te behandelen congresstukken.
7. De congresorde beschrijft hoe de onderwerpen worden behandeld, hoe de spreektijd van congresdeelnemers wordt bepaald, en hoe de besluitvorming plaatsvindt. Bij de agenda wordt aangegeven hoeveel tijd voor de verschillende onderwerpen wordt uitgetrokken.

8. Tot 10 dagen voor het congres kunnen moties schriftelijk of elektronisch bij het congrespresidium worden ingediend.
9. Tot 2 uur na aanvang van het congres kunnen actuele moties schriftelijk of elektronisch bij het congrespresidium worden ingediend. Het congrespresidium laat deze alleen toe als:
 - het onderwerp spoedeisend is, en
 - het onderwerp 10 dagen voor het congres nog niet bekend was.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 5

➔ Toelichting:

Met dit artikel wordt de huidige praktijk zo goed als mogelijk beschreven, en wordt dus geen nieuw beleid geïntroduceerd.

ARTIKEL 2. EXTRA CONGRES

In dringende gevallen kan het partijbestuur een congres bijeenroepen op een termijn van minder dan 10 weken. In dat geval stelt het partijbestuur, na raadpleging van het congrespresidium en met instemming van de toezichtraad, een verkort tijdschema vast, dat zo spoedig mogelijk aan de leden wordt bekendgemaakt.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

Dit artikel is bedoeld om in bijzondere gevallen – te denken valt aan regeringsdeelname – op zeer korte termijn een congres te kunnen organiseren. De toezichtraad toetst hierbij of de noodzaak voor het inroepen van dit artikel er inderdaad is, en het congrespresidium wordt in zo'n geval altijd geraadpleegd.

ARTIKEL 3. CONGRESORDE

1. Het congres beslist zelf over zijn congresorde. Deze congresorde mag niet in strijd zijn met de wet, de statuten of het huishoudelijk reglement.
2. Het congres kan besluiten, voorstellen die het te laat hebben bereikt in behandeling te nemen.
3. Het vorige lid geldt niet voor voorstellen tot wijziging van de statuten of het huishoudelijk reglement en een voorstel om de vereniging te ontbinden.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

Met dit artikel wordt vastgelegd dat ook het congres niet in staat is de spelregels tijdens het spel te veranderen. Naast de wettelijke kaders – waarvan het overtreden nietigheid van genomen besluiten oplevert, geldt dit ook voor de spelregels die we onszelf opleggen in statuten en reglementen. Enige uitzondering is dat – in afwijking van art. 1 HHR – het congres wel kan besluiten te laat ingediende voorstellen toch in behandeling te nemen. De uitzondering daarop is dat dit uiteraard weer niet geldt voor voorstellen die ertoe strekken de statuten of het HHR te wijzigen, of GroenLinks te ontbinden. Dat type besluiten kan niet genomen worden zonder dat alle leden daarover vooraf in kennis zijn gesteld.

ARTIKEL 4. INDELING VAN AMENDEMENTEN

1. Het congrespresidium deelt amendementen op congresstukken in in de volgende categorieën:
 - categorie 3: amendementen die beogen wezenlijke veranderingen aan te brengen in het voorliggende congresstuk;
 - categorie 2: amendementen die wel op verschillen duiden, maar niet leiden tot herziening op hoofdpunten van het voorliggende congresstuk;
 - categorie 1: amendementen die van ondergeschikte betekenis zijn, slechts kleine veranderingen voorstellen of zuiver redactioneel van aard zijn.
2. Het congrespresidium deelt aan de indieners mee in welke categorie hun amendementen zijn ingedeeld en vermeldt of het partijbestuur ze wil overnemen of verwerpen.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 7, HHR 8

➡ Toelichting:
Alleen redactionele wijzigingen.

ARTIKEL 5. BEOORDELING VAN AMENDEMENTEN

1. Het partijbestuur doet voorstellen om amendementen over te nemen of te verwerpen.
2. Bij amendementen van categorie 1 is het voorstel van het partijbestuur bindend. Op het congres vindt geen discussie plaats.
3. De in categorie 2 ingedeelde amendementen komen op het congres afzonderlijk in stemming. Als het partijbestuur het amendement niet overneemt, kunnen de indieners en het partijbestuur een toelichting geven. Er vindt geen discussie plaats.
4. De in categorie 3 ingedeelde amendementen komen op het congres afzonderlijk in stemming na discussie.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 9

➡ Toelichting:
Alleen redactionele wijzigingen.

ARTIKEL 6. WIJZE VAN STEMMEN

1. Op het congres wordt bij stemmingen over personen schriftelijk of elektronisch gestemd, tenzij dit huishoudelijk reglement besluitvorming bij acclamatie mogelijk maakt.
2. Bij stemmingen over zaken kan ook worden gestemd met behulp van een stemkaart.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 42, HHR 43

➔ Toelichting:
Compacte weergave van de twee artikelen uit het huidige HHR.

ARTIKEL 7. INITIATIEFCONGRES

1. Een congres, bijeen te roepen door leden overeenkomstig artikel 9 lid 2 van de statuten, kan worden bijeengeroepen door schriftelijke of elektronische uitnodiging aan alle leden. Degenen die het congres bijeenroepen leveren de te verzenden stukken aan bij het Landelijk bureau. Het Landelijk bureau verzorgt de uitnodiging.
2. De uitnodiging moet in elk geval vermelden:
 - a. de datum van het congres (ten minste dertig dagen na verzending van de uitnodiging) en de plaats, het adres en de begintijd;
 - b. namen en woonplaatsen van degenen die het congres bijeenroepen;
 - c. een verwijzing naar artikel 9 lid 2 van de statuten en een opgave van data en feiten, op grond waarvan dat artikellid van toepassing wordt geacht;
 - d. een aanduiding van de te behandelen onderwerpen;
 - e. een adres voor opgave van stemgerechtigde congresdeelnemers en de sluitingsdatum van de termijn daartoe (twee weken vóór de congresdatum);
 - f. een webadres voor het verkrijgen van nadere informatie en eventuele stukken.
3. Degenen die het extra congres bijeenroepen dragen zorg voor het opmaken van een verslag. Zij verstrekken dit binnen een maand aan het partijbestuur.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 12, HHR 13

➔ Toelichting:
Bundeling van de artikelen 12 en 13 in het huidige HHR. Voor een goed begrip van dit artikel is het belangrijk in het achterhoofd te houden dat dit om een uiterste noodsituatie gaat, waarin een partijbestuur kennelijk weigert om een congres te organiseren als een grote groep leden daarom vraagt. Het partijbestuur acht het eigenlijk niet goed voorstelbaar dat deze situatie zich voor zou doen. Het ligt in de rede om aan te nemen dat in een dergelijke situatie de Toezichtraad zal ingrijpen en een congres bijeen zal roepen conform artikel 9 van de statuten. Omdat het een wettelijk recht is dat toekomt aan leden van een vereniging moet het echter geregeld zijn.

ARTIKEL 8. POLITIEK REFERENDUM: INLEIDEND VERZOEK

1. Indien tenminste 150 leden gezamenlijk het voornemen kenbaar maken een politiek referendum als bedoeld in artikel 12 van de statuten te willen organiseren, draagt het partijbestuur zorg voor verspreiding van dit voornemen onder de leden.
2. De initiatiefnemers geven aan welke vraag ze aan de leden willen voorleggen.
3. De vraagstelling wordt ter toetsing voorgelegd aan de referendumcommissie
4. Het partijbestuur kan het voornemen van een advies aan de leden voorzien.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

In dit artikel wordt de aanloop naar een mogelijk politiek referendum op initiatief van leden geregeld. De stap naar 5% van de leden is te doen, maar nog altijd een heel behoorlijke. Het partijbestuur is van mening dat – indien een substantiële groep leden hiertoe een ‘inleidend verzoek’ doet, ook door het partijbestuur kenbaarheid moet worden gegeven aan het voornemen een politiek referendum te willen organiseren. In aansluiting op de draagvlakeis bij lijsttrekkerskandidaten stellen we voor het aantal benodigde leden op 150 te bepalen.

Een ‘inleidend verzoek’ bevat – naast 150 steunverklaringen – in ieder geval ook de vraag die men wil voorleggen aan alle leden. Het partijbestuur is gehouden aan de verspreiding van dit voornemen onder alle leden van GroenLinks, via de daartoe geëigende kanalen. Het partijbestuur kan natuurlijk ook besluiten zelf een referendum over het gekozen onderwerp te organiseren.

De toetsing door de referendumcommissie beperkt zich tot een technische beoordeling van de vraagstelling. Deze betreft aspecten als begrijpelijkheid en consistentie. Tevens toetst de referendumcommissie of voldaan is aan de vereisten voor de vraagstelling zoals vastgelegd in artikel 12 van de statuten. In geval van bezwaren, treedt de referendumcommissie in overleg met de indieners om tot een goede vraagstelling te komen.

Er is in artikel 12 van de statuten bewust gekozen om geen beperkende voorwaarden op te nemen aan de reikwijdte van het politiek referendum. De complexe werkelijkheid laat zich hier slecht in regels vatten. Naar het inzicht van het partijbestuur is het wel van groot belang dat het instrument goed wordt gebruikt. Het is eerst en vooral bedoeld om op hoofdlijnen van het gedachtengoed een oordeel van de leden te vragen. Daarnaast kan het ledenreferendum soms een belangrijke rol spelen door (liefst ruim) voorafgaand aan bepaalde besluitvorming in het parlement opvattingen en kaders

mee te geven aan de fracties. Het referendum is niet bedoeld om achteraf correcties aan te brengen op door fracties ingenomen standpunten. Dit staat op gespannen voet met de Kieswet, die regelt dat vertegenwoordigers “zonder last” hun werk doen en creëert onduidelijkheid over de positiebepaling van de partij. Het is aan het partijbestuur én aan de leden zelf om wijs om te gaan met dit krachtige democratische instrument. Om die reden is in *lid 4* opgenomen dat het partijbestuur bij de publicatie van een inleidend verzoek aan de leden een advies kan uitbrengen. Een dergelijk advies zal alsdan ingaan op de wenselijkheid van inzet van het instrument voor het specifieke doel op dat specifieke moment.

HOOFDSTUK 2. VASTSTELLING VAN LANDELIJKE KANDIDATENLIJSTEN

Dit nieuwe Hoofdstuk 2 vervangt het oude Hoofdstuk IV – Verkiezingsreglementen

ARTIKEL 9. REIKWIJDTE

Dit hoofdstuk is van toepassing op de verkiezingen voor de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en het Europees Parlement.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:
Spreekt voor zich.

ARTIKEL 10. PROTOCOLLEN

1. Het partijbestuur stelt een integriteitsprotocol vast. Daarin wordt geregeld hoe de verantwoordelijke kandidatencommissie de integriteit van kandidaten beoordeelt.
2. Het partijbestuur stelt een protocol vast, waarin geregeld wordt welk orgaan, na afloop van de werkzaamheden van functioneringscommissies en kandidatencommissies, verantwoordelijk is voor het bewaren van verslagen en andere vertrouwelijke gegevens die bij de werkzaamheden zijn verzameld, wie toegang hebben tot die gegevens, en wanneer ze worden vernietigd.

O/G/N: Nieuw artikel, Gewijzigd

Oud artikel: HHR 39

➔ Toelichting:

Voor een tweetal essentiële onderdelen van de kandidatenprocedure wordt het partijbestuur verplicht om de werkwijze vast te leggen: over de wijze waarop de integriteit van kandidaten wordt beoordeelt, en over hoe er met persoonsgegevens wordt omgegaan. Voor deze protocollen geldt natuurlijk ook dat het partijbestuur er voor zorgt dat deze protocollen voor alle leden beschikbaar en toegankelijk zijn (statuten artikel 14 lid 2).

Het integriteitsprotocol bestaat al en functioneert naar tevredenheid. Het is te vinden op de website onder [link]. In de loop der tijd is het protocol aangepast aan de hand van opgedane ervaringen tijdens kandidatenprocedures. Het protocol over de persoonsgegevens van kandidaten is nog niet opgesteld, al wordt binnen het landelijk bureau natuurlijk wel langs vaste richtlijnen gewerkt. Het partijbestuur is voornemens dit zo spoedig mogelijk op te stellen. Bij het opstellen van dit protocol zal enerzijds een zorgvuldige omgang met persoonlijke en vertrouwelijke informatie moeten worden gewaarborgd, maar het tegelijkertijd mogelijk worden gemaakt om het werk van functioneringscommissies en de kandidatenprocedures te benutten voor het politiek personeelsbeleid.

ARTIKEL 11. VERKIEZINGSPLAN

1. Het partijbestuur stelt het verkiezingsplan vast. Dit bevat in elk geval de termijn waarbinnen leden zich kandidaat kunnen stellen en de termijn waarbinnen de kandidatenlijst wordt gepresenteerd.
2. Het partijbestuur beslist over de lengte van de lijst en benoemt een commissie die voor deze verkiezingen de kandidaten selecteert (externe kandidatencommissie). Deze commissies werken onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur.
3. Bij verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement benoemt het partijbestuur een programmacommissie.
4. Als tussentijdse verkiezingen voor de Tweede Kamer een versnelde procedure noodzakelijk maken, kan het partijbestuur, met instemming van de toezichtraad, besluiten dat, in afwijking van de artikelen 13 tot en met 15, de kandidatenlijst wordt vastgesteld op het congres. In dat geval bepaalt het partijbestuur, met instemming van de toezichtraad, hoe de procedure verloopt.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 36

➔ Toelichting:

Het Verkiezingsplan kennen we nu ook al: het is het startdocument voor deelname aan (landelijke) verkiezingen, en het moment dat kandidaten- en programmacommissies van start gaan. Nieuw element is dat dit voortaan ook het (enige) moment is dat gekozen kan worden om een kandidatenlijst voor de Tweede Kamer niet per referendum, maar op het congres vast te stellen. Bedoeling is dat dit alleen gebeurt als het door tijdgebrek niet mogelijk is om een kandidatenlijst per referendum vast te stellen. Bij een termijn tussen de val van een kabinet en vervroegde verkiezingen van ca 4 maanden, hetgeen niet ongebruikelijk is, moet het in de regel mogelijk zijn om zowel een lijsttrekkersreferendum als ook een referendum voor de gehele lijst te laten plaatsvinden. Het kan echter lastig worden doordat mogelijk in die termijn ook vakanties vallen, waardoor de organisatie en planning worden bemoeilijkt, of omdat een nog krapper termijn wordt gekozen.

ARTIKEL 12. LIJSTTREKKERSREFERENDUM

1. De lijsttrekker voor de verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement wordt gekozen bij referendum. Dit referendum gaat aan het vaststellen van de kandidatenlijst vooraf.
2. Ieder lid kan worden voorgedragen bij de externe kandidatencommissie door tenminste 150 leden.
3. De commissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van het integriteitsprotocol. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot het referendum. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten. Voor de kandidaten bekend worden gemaakt krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.
4. Een lid kan voorts worden voorgedragen door de externe kandidatencommissie. De commissie draagt geen kandidaten voor als problemen rond haar of zijn integriteit een ernstig risico vormen.
5. Er wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat zijn eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven geen van de kandidaten te steunen.
6. Gekozen is de kandidaat die een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald. Blanco stemmen en onthoudingen worden geacht niet te zijn uitgebracht. Als er bij een eerste telling geen kandidaat is gekozen, valt de kandidaat die de minste stemmen heeft af en worden diens stemmen op basis van de doornummering toegekend aan de kandidaten die nog niet zijn afgefallen. Daarna wordt opnieuw geteld. Deze stappen worden telkens herhaald, tot een van de kandidaten een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald.
7. Indien er slechts één kandidaat is, wordt de lijsttrekker gekozen op het congres.

O/G/N: Nieuw artikel, Gewijzigd

Oud artikel: HHR 40.1e, 50,52, 53

➔ Toelichting:

Het lijsttrekkersreferendum kennen we nu ook. We leggen vast dat alleen voor de verkiezingen van Tweede Kamer en de delegatie in het Europees Parlement een lijsttrek-

kersreferendum wordt gehouden. Voor de vaststelling van de Eerste Kamerlijst wordt de hele lijst in één keer per referendum vastgesteld.

Het lanceren van de lijsttrekker op het juiste moment is van groot belang. Het maakt daarbij ook uit of het gaat om het herbevestigen van de bestaande politieke leider of het neerzetten van een nieuwe, die de tijd moet hebben om naam en bekendheid op te bouwen. Het lijsttrekkersreferendum kan daarbij een waardevol instrument zijn, niet alleen omdat de verkiezing media-aandacht kan opleveren, maar ook omdat het kiezen van de lijsttrekker is losgekoppeld van het samenstellen van de rest van de kandidatenlijst. Het partijbestuur kan dus het referendum organiseren op een publicitair goed gekozen moment.

Om deel te kunnen nemen aan het lijsttrekkersreferendum moet aan twee voorwaarden zijn voldaan: de kandidaat moet integer zijn, en de kandidatuur moet worden ondersteund door tenminste 150 leden. De toetsing van de integriteit gebeurt aan de hand van het hierboven genoemde protocol. Het verzamelen van de ondersteuningsverklaringen van leden is een verantwoordelijkheid van de kandidaat zelf. Het aantal van 150 is naar het oordeel van het partijbestuur voldoende om er zeker van te kunnen zijn dat betrokkene voldoende draagvlak heeft in de partij, maar niet zodanig hoog dat het een onhaalbare eis is.

Wellicht ten overvloede: de geschiktheid van kandidaten wordt dus volledig aan het oordeel van de leden overgelaten.

Als kiessysteem blijven we het systeem van de 'Single transferable vote' hanteren. Dit systeem is het minst vatbaar voor strategisch stemmen en zorgt er voor dat ook bij meer dan 2 kandidaten er in één stemronde altijd een winnaar uit de bus komt.

De 'Single transferable vote' is een methode om stemming in meerdere rondes, zoals die op een congres kan plaatsvinden, zo goed mogelijk na te volgen in schriftelijke vorm. Daarbij nummert iedere kiezer de kandidaten in volgorde van voorkeur. Heeft een kandidaat genoeg stemmen, dan is hij gekozen en wordt het restant van de stemmen overgedragen op andere kandidaten, volgens voorkeur van de kiezer.

ARTIKEL 13. HET OPSTELLEN VAN DE KANDIDATENLIJST

1. Ieder lid kan worden voorgedragen door tenminste 15 leden.
2. De externe kandidatencommissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van het integriteitsprotocol. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot de stemming op het congres. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten tot de stemming. Voor de kandidaten bekend worden gemaakt krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.
3. Een lid kan voorts worden voorgedragen door de externe kandidatencommissie. De commissie draagt geen kandidaten voor als problemen rond haar of zijn integriteit een ernstig risico vormen.
4. De commissie beoordeelt alle kandidaten die tot de stemming zijn toegelaten op hun geschiktheid. Daartoe bevraagt zij de kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten.
5. Daarna stelt de commissie een advies op over alle kandidaten en geeft zij een advies over de volgorde van de kandidatenlijst. Daarbij let de commissie op diversiteit, spreiding over deskundigheid en ervaring, en teamrollen. De commissie stelt alle kandidaten vertrouwelijk op de hoogte van de adviezen. Zij krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.
6. Kandidaten die niet op de lijst zijn geplaatst, kunnen hun kandidatuur handhaven. Kandidaten die wel op de lijst zijn geplaatst, kunnen zich kandidaat stellen voor hogere plaatsen.
7. De kandidatencommissie maakt de conceptkandidatenlijst, de namen van alle kandidaten en de adviezen bekend.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 38 t/m 59

➔ Toelichting:

Kandidaatstelling kan geschieden door 15 leden gezamenlijk of de kandidatencommissie. Ook voor deze kandidaten geldt dat negatieve uitkomst van de integriteitstoets betekent dat men geen kandidaat meer kan zijn. Het oordeel over de geschiktheid van kandidaten wordt door de kandidatencommissie vorm gegeven door het opstellen van een lijstvolgordelijk advies. Het kan zijn dat de kandidatencommissie kandidaten die wel door de integriteitstoets zijn gekomen, toch niet voldoende geschikt acht voor een plek op de lijst. Deze kandidaten blijven wel verkiesbaar, en kunnen in het referendum door de leden op de lijst worden geplaatst. Net als alle andere kandidaten zullen ze dan voor een bepaalde plek meer dan 50% van de stemmen moeten weten te verzamelen.

ARTIKEL 14. HET VASTSTELLEN VAN DE KANDIDATENLIJST BIJ REFERENDUM

1. Bij het referendum over de kandidatenlijst wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat zijn eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven de volgorde van de kandidatenlijst te steunen of geen van de kandidaten te steunen. Blanco stemmen en onthoudingen worden geacht niet te zijn uitgebracht.
2. Een formulier geldt in eerste instantie als een stem van eerste voorkeur. Een kandidaat met meer dan 50% van de stemmen is gekozen. Indien geen van de kandidaten aan deze voorwaarde voldoet wordt steeds de kandidaat met het geringste aantal stemmen afgewezen. Elk van de formulieren voor de afgewezen kandidaat worden toegekend aan de erop genoemde kandidaat van de eerstvolgende voorkeur. Hierbij tellen kandidaten die zijn afgewezen of die reeds zijn gekozen niet mee. Formulieren waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft van de niet uitgeputte stemmen is gekozen.
3. Het partijbestuur draagt zorg voor het inleveren van de kandidatenlijst.

➔ Toelichting:

Bij de behandeling van het rapport van de commissie Van Dijk is een motie aangenomen door het Congres die het partijbestuur vraagt met een voorstel te komen om naast de lijsttrekker, ook kandidatenlijsten per referendum vast te stellen. Met dit voorstel geeft het partijbestuur uitvoering aan die motie.

Ook voor het vaststellen van kandidatenlijsten wil het partijbestuur het systeem van de 'single transferable vote' hanteren, omdat dit systeem het minst gevoelig is voor strategisch stemmen en het best de verschillende voorkeuren van grote groepen leden weet te vertalen in een besluit.

Het partijbestuur geeft er de voorkeur aan om bij de wijze van stemming het mogelijk te maken dat leden kunnen stemmen conform het advies van de kandidatencommissie.

Voor wat betreft de (technische) vereisten en waarborgen die bij de uitvoering van referenda gewenst zijn, geldt dat de referendumcommissie toe ziet op een zorgvuldige en controleerbare stemming.

ARTIKEL 15. VASTSTELLING VAN DE KANDIDATENLIJST OP HET CONGRES

1. Als, met toepassing van artikel 11 lid 4, de kandidatenlijst word vastgesteld op het congres, gelden de volgende regels.
2. Er wordt per plaats gestemd, te beginnen met plaats één. De leden brengen een stem uit op de kandidaat van hun voorkeur, of zij kunnen aangeven dat zij geen van de kandidaten steunen. Blanco stemmen en onthoudingen worden geacht niet te zijn uitgebracht.
3. Het congres besluit over het aantal plekken waarover apart wordt gestemd. De ledenvergadering kan besluiten het resterende deel van de lijst in één keer vast te stellen of het partijbestuur daartoe te machtigen.
4. Haalt een kandidaat een absolute meerderheid, dan is zij of hij direct gekozen. Haalt geen van de kandidaten een absolute meerderheid, dan vindt herstemming plaats tussen de twee kandidaten met het hoogste aantal stemmen. Halen zij elk de helft van de stemmen, dan beslist het lot.
5. Is voor een functie maar één kandidaat gesteld, dan wordt die benoemd bij acclamatie. Als echter één lid om stemming vraagt, wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. De kandidaat is gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan het aantal stemmen tegen.
6. Elke kandidaat kan zich op elk moment terugtrekken.
7. Het bestuur draagt zorg voor het inleveren van de kandidatenlijst.

O/G/N: Nieuw artikel/Gewijzigd

Oud artikel: HHR 42 t/m 48, 55

ARTIKEL 16. INTERN DEBAT

1. Het partijbestuur stelt conform artikel 13 van de statuten de regeling partijbrede discussies vast.
2. De regeling waarborgt een effectieve betrokkenheid van leden en andere geïnteresseerden bij meningsvorming over voor de partij relevante onderwerpen van discussie.
3. De regeling omvat vereisten ten aanzien van:
 - a. de vormgeving van het proces van meningsvorming,
 - b. de wijze waarop leden en andere geïnteresseerden inbreng kunnen leveren,
 - c. de wijze waarop de voor het onderwerp relevante fracties in de Eerste of Tweede Kamer of het Europees Parlement in de meningsvorming worden betrokken.
 - d. de informatie die vooraf en tijdens het proces wordt verstrekt,
 - e. de wijze waarop resultaten van de meningsvorming worden gepresenteerd,
 - f. de wijze waarop de leden zeggenschap hebben bij het vaststellen van de uitkomsten van de meningsvorming.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

De bedoelde regeling bevat werkwijzen en spelregels voor gestructureerde discussie en meningsvorming met leden en andere geïnteresseerden. De regeling is bedoeld om leden en andere geïnteresseerden op een positieve wijze te betrekken bij de ontwikkeling van het GroenLinkse gedachtengoed en moet leden daadwerkelijk invloed geven buiten de congressen om. De regeling vervangt in die zin de oorspronkelijke functie van de vroegere partijraad en verbreedt deze.

De regeling is in eerste aanleg al opgenomen in het beleidsdocument "ledenparticipatie en interne partijdemocratie" van mei 2014. Deze versie van de regeling is als bijlage bij deze toelichting opgenomen. Het heeft de voorkeur de regeling zelf niet integraal in het reglement op te nemen: er moet ruimte zijn voor aanpassing, op basis van voortschrijdend inzicht en de ervaring met reeds doorlopen participatieprocessen.

Een goede ledenparticipatie is geen vrijblijvende aangelegenheid. Het is daarom dat de Statuten en het HR deze verantwoordelijkheid expliciet benoemen en ook richtlijnen geven aan het PB hoe daaraan vorm te geven. Het HR accentueert dat het PB verantwoording aflegt over de invulling van de ledenparticipatie en interne partijdemocratie. Door opname in het jaarverslag ligt er een expliciete verantwoordingslijn naar de Toezichtraad en het congres.

ARTIKEL 17. FUNCTIONERINGSKOMMISSIES

1. Het partijbestuur stelt een functioneringscommissie in voor de fracties in de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en het Europees Parlement.
2. De functioneringscommissie voert tenminste jaarlijks een gesprek met alle leden van de betreffende fractie.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

Dit nieuwe artikel legt een bestaande werkwijze vast. Reguliere gesprekken over het eigen en elkaars functioneren bevorderen de kwaliteit.

ARTIKEL 18. NA DE VERKIEZINGEN

Als GroenLinks deelneemt aan de kabinetsformatie neemt een vertegenwoordiger van het partijbestuur deel aan de interne besprekingen en de selectiegesprekken met de kandidaten.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 103

➔ Toelichting:
Redactionele wijziging.

HOOFDSTUK 3. PARTIJORGANEN OP LANDELIJK NIVEAU

ARTIKEL 19. VERKIEZING VAN DE TOEZICHTRAAD, DE REFERENDUMCOMMISSIE, DE COMMISSIE VOOR GESCHIL EN BEROEP, DE INTERNE KANDIDATEN-COMMISSIE EN HET CONGRESPRESIDIUM

1. De hier genoemde organen hebben de volgende grootte:

toezichtraad:	5-7 leden
commissie voor geschil en beroep:	5 leden
referendumcommissie:	3 leden
congrespresidium:	5-9 leden
interne kandidatencommissie:	5 leden
2. De leden van deze organen worden voor drie jaar gekozen.
3. Het partijbestuur benoemt uit zijn midden één persoon, die als adviserend lid aan het congrespresidium wordt toegevoegd.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 33 & HHR 101 (TzR), HHR 108 (gcie), HHR 54 (refcie), HHR 2 (congrespres.), HHR 38 (KCPB), HHR 101 (KCTR)

➔ Toelichting:

In dit verzamelartikel wordt de samenstelling en voor zover niet elders geregeld de wijze van verkiezen van een aantal landelijke organen geregeld. De Toezichtraad bestaat thans uit 5 leden en kent daarnaast plaatsvervangende leden, die tussentijds openvallende plekken opvullen. Deze constructie staat echter op gespannen voet met het verenigingsrecht. Daarom is ervoor gekozen om hier vanaf te zien. Om die reden wordt de mogelijkheid geopend om de Toezichtraad uit maximaal 7 personen te laten bestaan. De Toezichtraad blijft overigens ook bij openvallende plaatsen volledig bevoegd.

ARTIKEL 20. TAKEN VAN DE TOEZICHTRAAD

De toezichtraad:

- a. stelt de accountant aan en keurt de begroting goed;
- b. brengt voor 1 juli een advies uit aan het congres over het goedkeuren van het jaarverslag over het afgelopen jaar;
- c. keurt de begroting en het jaarverslag van de met de vereniging verbonden stichtingen en instellingen goed;
- d. keurt het jaarwerkplan goed en evalueert dit;
- e. bewaakt de implementatie en de uitvoering van de congresbesluiten tussen de congressen door;
- f. stemt in met besluiten van het partijbestuur, voor zover dat wordt bepaald in de statuten of dit reglement.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 33 & HHR 101

➔ Toelichting:

Dit artikel is – op een kleine wijziging na – gelijk aan het artikel zoals dat nu in het HHR is opgenomen. De wijziging betreft het goedkeuren van de begroting, die wettelijk niet mag worden gedelegeerd.

In de praktijk kiezen we voor beoordeling van de jaarrekening in eerste instantie namens het congres door de Toezichtraad. Dit om pragmatische redenen: de goedkeuring moet om diverse redenen er liggen vóór 1 juli van het opvolgende jaar. Omdat we gewoonlijk maar één congres per jaar hebben, en de datum daarvan in hoge mate wordt bepaald door andere factoren, zoals de noodzaak tot het vaststellen van verkiezingsprogramma's e.d., is een tijdige goedkeuring door het congres veelal niet mogelijk. De tijdig door de Toezichtraad goedgekeurde jaarrekening wordt bij eerstvolgende gelegenheid alsnog ter goedkeuring voorgelegd aan het congres. Dit kan echter -afhankelijk van de datum van het congres- meer dan een jaar later zijn dan het einde van het betreffende boekjaar.

ARTIKEL 21. FUNCTIES BINNEN HET PARTIJBESTUUR

Het partijbestuur telt zeven leden, die voor drie jaar worden gekozen volgens een rooster van aftreden.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 25 & HHR 91

➔ Toelichting:

Spreekt voor zich. Er is voor gekozen de taakverdeling niet per functie op te nemen in het HHR. Op die manier ontstaat flexibiliteit in het toedelen van portefeuilles en het leggen van accenten.

ARTIKEL 22. KANDIDAATSTELLING VOOR VACANTE FUNCTIES IN HET PARTIJBESTUUR

1. Ieder lid kan worden voorgedragen voor het partijbestuur door tenminste 15 leden.
2. De interne kandidatencommissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van het integriteitsprotocol. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot de stemming op het congres. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten tot de stemming op het congres.
3. Een lid kan voorts worden voorgedragen door de interne kandidatencommissie. De commissie draagt geen kandidaten voor als problemen rond haar of zijn integriteit een ernstig risico vormen.
4. De commissie beoordeelt alle kandidaten die tot de stemming zijn toegelaten op hun geschiktheid. Daartoe be vraagt zij de kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten.
5. Daarna stelt de commissie een voordracht op, waarin voor elke vacante bestuursfunctie een of meer geschikte kandidaten worden genoemd. Daarbij let de commissie op diversiteit, spreiding over deskundigheid en ervaring, en teamrollen. De commissie stelt de kandidaten vertrouwelijk van haar oordeel op de hoogte. Zij krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.
6. Kandidaten kunnen zich kandidaat stellen voor andere vacante bestuursfuncties dan hen zijn toebedeeld in de voordracht. Kandidaten die zich bij de commissie hebben aangemeld, maar niet op de voordracht zijn geplaatst, kunnen zich kandidaat stellen voor een of meer door hen op te geven vacante bestuursfuncties.
7. De commissie maakt bekend wie kandidaat is voor welke functies, met de adviezen.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 71

➔ Toelichting:

Dit artikel spreekt voor zich. Ook voor partijbestuurders geldt dat een integriteitstoets een vereiste is voor verkiesbaarheid op het congres.

ARTIKEL 23. STEMMING OVER VACANTE FUNCTIES IN HET PARTIJBESTUUR

1. Het congres kiest de leden van het bestuur. Zij worden voor drie jaar gekozen.
2. Er wordt per functie gestemd. De leden brengen een stem uit op de kandidaat van hun voorkeur, of zij kunnen aangeven dat zij geen van de kandidaten steunen. Blanco stemmen en onthoudingen worden geacht niet te zijn uitgebracht.
3. Als bij een stemming geen van de kandidaten een absolute meerderheid van de stemmen haalt, vindt herstemming plaats tussen de twee kandidaten met het hoogste aantal stemmen. Als zij geen van beiden een absolute meerderheid halen, zijn zij niet gekozen. Eindigen zij gelijk, dan beslist het lot.
4. Is voor een functie maar één kandidaat gesteld, dan wordt die benoemd bij acclamatie. Als echter één lid om stemming vraagt, wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. De kandidaat is gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan het aantal stemmen tegen.
5. Elke kandidaat kan zich op elk moment terugtrekken.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 47 & 72

➔ Toelichting:
Spreekt voor zich.

ARTIKEL 24. WERKGROEPEN

1. Leden van GroenLinks kunnen zich organiseren in landelijke werkgroepen, die actief zijn rond een politiek thema of op basis van deskundigheid.
2. Het partijbestuur ziet toe op het functioneren van landelijke werkgroepen, en kan hiertoe een protocol opstellen.
3. Het partijbestuur kan besluiten tot subsidiëring of ondersteuning van landelijke werkgroepen.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: ST 37 & HHR 102

➔ Toelichting:

De landelijke werkgroepen zijn geen orgaan binnen de vereniging. Daarom is er voor gekozen de bepaling over de werkgroepen in gewijzigde vorm op te nemen in het HHR. Dit artikel geeft leden een grote mate van vrijheid om te bepalen of en rond welk thema men zich wil organiseren. In tegenstelling tot de oude regels is er geen noodzaak meer dat het partijbestuur landelijke werkgroepen bevestigt in hun bestaan. Het partijbestuur krijgt wel de verplichting opgelegd toe te zien op het functioneren van landelijke werkgroepen. Zo kan van werkgroepen worden verwacht dat ze een contactpersoon aanwijzen, vlot reageren op vragen en verzoeken van leden en zich in meer publieke uitingen rekenschap geven van het feit dat ze door externen geacht worden namens GroenLinks te spreken. Landelijke werkgroepen kunnen gesubsidieerd of ondersteund worden indien het partijbestuur daartoe besluit. Het partijbestuur heeft hierbij voor ogen de huidige praktijk – met halfjaarlijkse aanvraagmomenten en een set van lichte toetsingscriteria – te continueren.

HOOFDSTUK 4. AFGEVAARDIGDEN NAAR DE EUROPESE GROENE FRACTIE

ARTIKEL 25. DELEGATIE NAAR DE RAAD

1. Een lid van het partijbestuur vertegenwoordigt het partijbestuur van GroenLinks in de raad van de Europese Groene Partij.
2. Indien GroenLinks recht heeft op meer dan één afgevaardigde, wijst het congres, met inachtneming van de benoemingseisen die de Europese Groene Partij stelt, één of meer van de leden van de aanvullende delegatie aan als afgevaardigde.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 74

➡ Toelichting:
Spreekt voor zich.

ARTIKEL 26. DELEGATIE NAAR HET CONGRES

1. De vaste delegatie van GroenLinks naar het congres van de Europese Groene Partij wordt door het partijbestuur benoemd uit leden van het partijbestuur en de fracties in de Tweede en Eerste Kamer.
2. Het congres kiest, op voordracht van het partijbestuur, voor drie jaar een aanvullende delegatie en plaatsvervangende leden. Het congres neemt daarbij de benoemingseisen die de Europese Groene Partij stelt in acht.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 73

➡ Toelichting:
Spreekt voor zich.

HOOFDSTUK 5. AFDELINGEN: ALGEMEEN

ARTIKEL 27. OPRICHTING VAN EEN AFDELING

1. In een gemeente die geen eigen afdeling kent kunnen ten minste zeven leden een nieuwe afdeling oprichten. De afdelingsgrenzen worden bepaald door het provinciaal bestuur na overleg met de betrokken leden.
2. Om zelfstandig te kunnen voortbestaan dient de afdeling een jaar na oprichting ten minste vijftien leden te tellen.
3. Het partijbestuur stelt een of meer afdelingen in voor leden die buiten Nederland wonen.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 76 & HHR 80

➡ Toelichting:
Lid 1 en 2 is gelijk aan huidige bepaling.

ARTIKEL 28. POLITIEK REFERENDUM

1. Het afdelingsreglement kan voorzien in de mogelijkheid van besluitvorming bij referendum over een onderwerp dat tot het werkterrein van de ledenvergadering hoort.
2. De ledenvergadering, 5% van de leden of het afdelingsbestuur kan besluiten tot het houden van zo'n referendum.
3. Bij het referendum wordt gestemd over een voorstel dat strekt tot wijziging van de bestaande situatie; dat kan ook inhouden het doen van een uitspraak of het innemen van een standpunt. De leden kunnen slechts voor of tegen het voorstel stemmen.
4. Tussen het openen en sluiten van de stemming ligt tenminste één week.
5. Het voorstel is aangenomen als een meerderheid van de stemmen vóór het voorstel is en die meerderheid tenminste 10% van de leden vertegenwoordigt. Het besluit heeft dan dezelfde status als een besluit van de ledenvergadering. In alle andere gevallen is het voorstel verworpen; als de tegenstemmers tenminste 10% van de leden vertegenwoordigen, heeft de verwerping dezelfde status als een besluit van de ledenvergadering.
6. Dit artikel is niet van toepassing op een referendum waarbij de kandidatenlijst voor verkiezingen wordt vastgesteld of waarbij de lijsttrekker of de voorzitter van het afdelingsbestuur wordt gekozen.

O/G/N: Nieuw artikel

➡ Toelichting:
Ook op afdelingsniveau wordt het 'politiek referendum' mogelijk gemaakt.

ARTIKEL 29. TAKEN VAN HET AFDELINGSBESTUUR

Het afdelingsbestuur heeft tot taak:

- a. het dagelijks bestuur van de afdeling te voeren;
- b. de politieke meningsvorming, het debat en de standpuntbepaling door de leden te organiseren en te faciliteren;
- c. politiek talent te scouten en te ontwikkelen.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

Naar analogie van de taken van het partijbestuur worden hier ook de taken van het afdelingsbestuur omschreven. Genoemde taken zijn naar de mening van het partijbestuur de meest essentiële taken voor het goed laten functioneren van afdelingen, als onderdeel van de landelijke vereniging. Dit artikel betreft zowel lokale als provinciale afdelingen.

ARTIKEL 30. FUNCTIONEREN VAN VERTEGENWOORDIGERS EN AMBTSDRAGERS

1. De ledenvergadering stelt een functioneringscommissie in, op voorstel van het afdelingsbestuur.
2. De functioneringscommissie voert tenminste jaarlijks een gesprek met alle vertegenwoordigers en de wethouders of gedeputeerden.
3. De functioneringscommissie volgt het functioneren van deze vertegenwoordigers en ambtsdragers en doet indien nodig voorstellen voor verbetering.
4. De functioneringscommissie rapporteert aan de ledenvergadering.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

Ook op lokaal en provinciaal niveau vinden we het belangrijk dat functioneringscommissies worden ingesteld.

De ledenvergadering vrij in de samenstelling van de functioneringscommissie. Vertegenwoordigers en ambtsdragers die actief zijn binnen de afdeling kunnen natuurlijk geen deel uitmaken van deze commissie, maar het is goed denkbaar dat mensen van buiten de afdeling vanwege specifieke kennis of expertise worden gevraagd voor deze commissies. Ook leden van het afdelingsbestuur kunnen tegelijk lid zijn van een functioneringscommissie, al zou het partijbestuur het afraden om een functioneringscommissie uitsluitend uit leden van het afdelingsbestuur te laten bestaan.

In principe worden eventuele verbetervoorstellen uitsluitend besproken met betrokken vertegenwoordigers of ambtsdragers. De verbetervoorstellen hebben het karakter van een advies.

De functioneringscommissie wordt ingesteld door de ledenvergadering en rapporteert daar ook aan terug. Het staat afdelingen vrij om daar een vorm in te kiezen, maar vast staat dat de wijze van bespreken van rapportages altijd in overleg met het afdelingsbestuur – als organisator van de ledenvergadering – moet plaatsvinden. Er is geen *verplichting* tot rapporteren.

De verslaglegging door functioneringscommissies valt onder het protocol zoals genoemd in art. 10 lid 2 HHR.

ARTIKEL 31. PROVINCIALE AFDELING

1. Het bestuur van een provinciale afdeling heeft als bijzondere taken:
 - a. het stimuleren van deelname aan verkiezingen van afdelingen binnen de provincie;
 - b. het stimuleren van samenwerking tussen afdelingen;
 - c. het zo nodig op verzoek ondersteunen van afdelingen;
 - d. het bemiddelen bij geschillen binnen een afdeling of tussen afdelingen.
2. Voldoet een afdeling niet aan haar taak, dan kan het provinciaal bestuur het bestuur van die afdeling tijdelijk overnemen. Is de taakverwaarlozing structureel, dan kan het provinciaal bestuur, na overleg met de betrokken leden, besluiten de afdeling op te heffen.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 89

➔ Toelichting:

Deze bepaling is uitsluitend voor provinciale afdelingen, en is aanvullend op de bovenstaande bepalingen. Met deze formulering wordt aangesloten bij de huidige praktijk, waarbij provinciale afdelingsbesturen een belangrijke rol spelen bij het bemiddelen in conflicten en het ondersteunen van lokale afdelingen.

ARTIKEL 32. AFDELINGSREGLEMENT

1. De ledenvergadering van een afdeling kan een afdelingsreglement vaststellen en wijzigen. Het reglement mag niet in strijd zijn met de statuten of het huishoudelijk reglement.
2. Tenminste vier weken vóór de ledenvergadering wordt door het afdelingsbestuur of door degenen die de ledenvergadering bijeenroepen, aan de leden van de afdeling meegedeeld dat een voorstel tot vaststelling of wijziging van het afdelingsreglement zal worden behandeld. De tekst van het voorstel wordt opgenomen in de stukken voor de ledenvergadering.
3. Het voorstel kan alleen worden aangenomen met twee derde van de uitgebrachte van de stemmen.

O/G/N: Nieuw artikel

➔ Toelichting:

Dit HHR biedt voldoende basis voor het functioneren van een afdeling. Het is dus niet *noodzakelijk* dat afdelingen een eigen reglement opstellen, maar het kan wel. Mocht een afdeling willen besluiten tot het kiezen van de lijsttrekker of het vaststellen van de kandidatenlijst per referendum, dan moet dit in een afdelingsreglement worden vastgelegd.

Van hetgeen bepaald is in dit HHR kan niet worden afgeweken.

Het partijbestuur acht het wenselijk dat op lokaal niveau een grote mate van overeenstemming is over de regels die binnen een afdeling zouden moeten gelden. Daarom stellen we voor om voor deze gevallen te werken met een gekwalificeerde meerderheid.

HOOFDSTUK 6. VASTSTELLING VAN KANDIDATENLIJSTEN IN AFDELINGEN

ARTIKEL 33. DEELNAME AAN VERKIEZINGEN; VERKIEZINGSPLAN

1. De ledenvergadering beslist over het deelnemen aan verkiezingen voor een vertegenwoordigend orgaan.
2. Het afdelingsbestuur stelt het verkiezingsplan vast. Dit bevat in elk geval de termijn waarbinnen leden zich kandidaat kunnen stellen en de termijn waarbinnen de kandidatenlijst wordt gepresenteerd.
3. Het afdelingsbestuur beslist over de lengte van de lijst en benoemt de leden van de programma-commissie en een commissie, die voor deze verkiezingen belast wordt met de selectie van kandidaten (externe kandidatencommissie).

O/G/N: Nieuw artikel/Gewijzigd

Oud artikel: HHR 32 & HHR 67

➔ **Toelichting:**

Spreekt voor zich. Indien niets wordt geregeld, worden lijsttrekker, voorzitter en kandidatenlijst op de ledenvergadering gekozen.

ARTIKEL 34. HET LIJSTTREKKERSREFERENDUM

1. Als het afdelingsreglement bepaalt dat de lijsttrekker bij referendum wordt gekozen, gelden de volgende regels.
2. Het afdelingsbestuur is verantwoordelijk voor vaststelling en bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag.
3. De externe kandidatencommissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van het integriteitsprotocol. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot het referendum. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten. Voor de kandidaten bekend worden gemaakt krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.
4. Er wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat zijn eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven geen van de kandidaten te steunen.
5. Gekozen is de kandidaat die een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald. Blanco stemmen en onthoudingen worden geacht niet te zijn uitgebracht. Als bij een eerste telling geen kandidaat is gekozen, valt de kandidaat die de minste stemmen heeft af en worden diens stemmen op basis van de doornummering toegekend aan de kandidaten die nog niet zijn afgevallen. Daarna wordt opnieuw geteld. Deze stappen worden telkens herhaald, tot een van de kandidaten een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald.
6. Indien er slechts één kandidaat is, wordt de lijsttrekker gekozen op de ledenvergadering.

O/G/N: Nieuw artikel/Gewijzigd

Oud artikel: HHR 65 & 66

➔ **Toelichting:**

Als een afdeling besluit tot een lijsttrekkersreferendum, dan is deze bepaling van toepassing. Het afdelingsbestuur kan regels stellen voor de kandidaatstelling, zoals b.v. een bepaald aantal ondersteuningsverklaringen.

ARTIKEL 35. HET OPSTELLEN VAN DE KANDIDATENLIJST

1. Bij het opstellen van de kandidatenlijst gelden de volgende regels.
2. Ieder lid kan zich aanmelden voor de kandidatenlijst.
3. De externe kandidatencommissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van het integriteitsprotocol. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot de stemming op de ledenvergadering. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten tot de stemming op de ledenvergadering.
4. De commissie beoordeelt alle kandidaten die tot de stemming zijn toegelaten op hun geschiktheid. Daartoe bevraagt zij de kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten.
5. Daarna stelt de commissie een advies op over alle kandidaten en geeft zij een advies over de volgorde van de kandidatenlijst. Daarbij let de commissie op diversiteit, spreiding over deskundigheid en ervaring, en teamrollen. De commissie stelt elke kandidaat vertrouwelijk op de hoogte van de adviezen. Zij krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.
6. Kandidaten die niet op de lijst zijn geplaatst, kunnen hun kandidatuur handhaven. Kandidaten die wel op de lijst zijn geplaatst, kunnen zich kandidaat stellen voor hogere plaatsen.
7. De kandidatencommissie maakt de conceptkandidatenlijst en de namen van alle kandidaten bekend.

O/G/N: Nieuw artikel/Gewijzigd

Oud artikel: HHR 65 & 66

➔ Toelichting:
Spreekt voor zich. Zie ook toelichting op art. 14 HHR.

ARTIKEL 36. VASTSTELLING VAN DE KANDIDATENLIJST DOOR DE LEDENVERGADERING

1. Als de kandidatenlijst wordt vastgesteld op de ledenvergadering, gelden de volgende regels.
2. Op de ledenvergadering wordt per plaats gestemd, te beginnen met plaats één. De leden brengen een stem uit op de kandidaat van hun voorkeur, of zij kunnen aangeven dat zij geen van de kandidaten steunen. Blanco stemmen en onthoudingen worden geacht niet te zijn uitgebracht.
3. De ledenvergadering besluit over het aantal plekken waarover apart wordt gestemd. De ledenvergadering kan besluiten het resterende deel van de lijst in één keer vast te stellen of het afdelingsbestuur daartoe te machtigen.
4. Haalt een kandidaat een absolute meerderheid, dan is zij of hij direct gekozen. Haalt geen van de kandidaten een absolute meerderheid, dan vindt herstemming plaats tussen de twee kandidaten met het hoogste aantal stemmen. Als zij geen van beiden een absolute meerderheid halen, zijn zij niet gekozen. Halen zij elk de helft van de stemmen, dan beslist het lot.
5. Elke kandidaat kan zich op elk moment terugtrekken.
6. Het afdelingsbestuur draagt zorg voor het inleveren van de kandidatenlijst.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 66

ARTIKEL 37. VASTSTELLING VAN DE KANDIDATENLIJST BIJ REFERENDUM

1. Als het afdelingsreglement bepaalt dat de kandidatenlijst wordt vastgesteld bij referendum, gelden de volgende regels.
2. Het afdelingsbestuur is verantwoordelijk voor vaststelling en bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag.
3. Er wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat zijn eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven de volgorde van de kandidatenlijst te steunen of geen van de kandidaten te steunen. Blanco stemmen en onthoudingen worden geacht niet te zijn uitgebracht.
4. Een formulier geldt in eerste instantie als een stem van eerste voorkeur. Een kandidaat met meer dan 50% van de geldige stemmen is gekozen. Indien geen van de kandidaten aan deze voorwaarde voldoet wordt steeds de kandidaat met het geringste aantal stemmen afgewezen. Elk van de formulieren voor de afgewezen kandidaat worden toegekend aan de erop genoemde kandidaat van de eerstvolgende voorkeur. Hierbij tellen kandidaten die zijn afgewezen of die reeds zijn gekozen niet mee. Formulieren waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft van de niet uitgeputte stemmen is gekozen.
5. Het bestuur draagt zorgt voor het inleveren van de kandidatenlijst.

O/G/N: Nieuw artikel/Gewijzigd

Oud artikel: HHR 65 & 66

➔ Toelichting:
Spreekt voor zich. Zie ook toelichting bij art. 15 HHR.

ARTIKEL 38. NA DE VERKIEZINGEN

Als GroenLinks deelneemt aan onderhandelingen over deelname aan het college van B&W of het college van gedeputeerden neemt een vertegenwoordiger van het afdelingsbestuur deel aan de interne besprekingen en de selectiegesprekken met de kandidaten.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 103

➔ Toelichting:
Spreekt voor zich. Net als bij landelijke besprekingen ligt het primaat in de onderhandelingen bij de gekozen fracties. Het zijn ook de fracties die uiteindelijk kandidaten voordragen als bestuurder namens GroenLinks.

HOOFDSTUK 7. SAMENSTELLING VAN HET AFDELINGSBESTUUR

ARTIKEL 39. FUNCTIES BINNEN HET AFDELINGSBESTUUR

1. Het afdelingsbestuur telt tenminste drie leden: voorzitter, secretaris en penningmeester.
2. De leden van het afdelingsbestuur worden voor drie jaar gekozen door de ledenvergadering; in het afdelingsreglement kan echter worden bepaald dat de voorzitter wordt gekozen bij referendum. Het bestuur kan een rooster van aftreden vaststellen.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 75

➔ Toelichting:

Spreekt voor zich. Met afdelingsbestuur wordt in dit hoofdstuk steeds zowel het bestuur van provinciale als van lokale afdelingen bedoeld.

ARTIKEL 40. VERKIEZING VAN DE AFDELINGS-VOORZITTER BIJ REFERENDUM

1. Het afdelingsbestuur is verantwoordelijk voor vaststelling en bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag.
2. Er wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. Ieder lid kan door doornummering aangeven welke kandidaat zijn eerste, tweede en volgende voorkeur heeft. Een lid is niet verplicht alle kandidaten te nummeren; een lid kan aangeven geen van de kandidaten te steunen.
3. Gekozen is de kandidaat die een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald. Blanco stemmen en onthoudingen worden geacht niet te zijn uitgebracht. Als bij een eerste telling geen kandidaat is gekozen, valt de kandidaat die de minste stemmen heeft af en worden diens stemmen op basis van de doornummering toegekend aan de kandidaten die nog niet zijn afgevallen. Daarna wordt opnieuw geteld. Deze stappen worden telkens herhaald, tot een van de kandidaten een absolute meerderheid van de stemmen heeft behaald.
4. Indien er slechts één kandidaat is, wordt de voorzitter gekozen op de ledenvergadering.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 75

➔ Toelichting:

Spreekt voor zich. Dit artikel geldt alleen als een afdeling in het eigen afdelingsreglement heeft vastgelegd dat de afdelingsvoorzitter per referendum wordt gekozen.

ARTIKEL 41. WIJZE VAN VERKIEZEN VAN HET AFDELINGSBESTUUR

1. Kandidaten kunnen worden voorgedragen door het afdelingsbestuur, of door een daartoe ingestelde commissie.
2. Op de ledenvergadering wordt per functie gestemd. De leden brengen een stem uit op de kandidaat van hun voorkeur, of zij kunnen aangeven dat zij geen van de kandidaten steunen. Blanco stemmen en onthoudingen worden geacht niet te zijn uitgebracht.
3. Als bij een stemming geen van de kandidaten een absolute meerderheid van de stemmen haalt, vindt herstemming plaats tussen de twee kandidaten met het hoogste aantal stemmen. Als zij geen van beiden een absolute meerderheid halen, zijn zij niet gekozen. Eindigen zij gelijk, dan beslist het lot.
4. Is voor een functie maar één kandidaat gesteld, dan is die kandidaat alleen gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan het aantal stemmen tegen.
5. Elke kandidaat kan zich op elk moment terugtrekken.

O/G/N: Gewijzigd

Oud artikel: HHR 75

➡ Toelichting:
Spreekt voor zich.